

Európai
Bizottság

PANORAMA

2018. ősz / 66. szám

Litvánia: egy intelligensebb jövő megteremtése

GLOBÁLIS SZINTRE
LÉPNI
A NEMZETKÖZI
VÁROSFEJLESZTÉSI
EGYÜTTMŰKÖDÉSI
PROGRAMMAL

AUTÓSTÚRA-
PROJEKT –
EZ AZTÁN AZ
UTAZÁSI!

Regionális és
várospolitika

PANORAMA

Aktuális számunk tartalmából...

A *Panorama* magazin őszi száma a városi problémáktól kezdve a nemzetközi együttműködésen keresztül az energiapolitikáig sokféle témával foglalkozik.

A lapszám kiemelt országa Litvánia. Aktuális interjúnkban Vilius Šapoka pénzügyminiszter magyarázza el, hogy Litvánia hogyan használta fel az uniós forrásokat ahhoz, hogy az üzletfejlesztésbe történő befektetések segítségével fokozza az ország versenyképességét és termelékenységét. Ezt öt új projekt részletes bemutatásával szemléltetjük. „Fotókban elmesélve” rovatunk a Rajna-vidék-Pfalz német tartományban finanszírozott projekteknek járt utána.

Megvizsgáljuk, hogy a kohéziós politika hogyan támogatja a fenntartható energiát és az alacsony szén-dioxid-kibocsátású társadalmat, stratégiai partnerségünket a világ városaival

a Nemzetközi Városfejlesztési Együttműködési Program keretében, továbbá bemutatjuk egy olyan közelmúltbeli jelentés eredményeit, amely a vállalkezési tevékenységet vizsgálta Horvátországban, Csehországban, Portugáliában és Szlovákiában.

Eláruljuk, kik voltak az idei #EUinmyregion fotó- és bloggerverseny nyertesei, és visszatekintünk a nemrég lezárult autóstúra-projektre (Road Trip), amelynek nyolc ifjú résztvevőjét kalandjaik végén, Berlinben értünk utol. Projektek bemutatásáért rovatunkban Gibraltárra, Romániába és Németországba látogatunk.

Az Európai Bizottság Regionális és Várospolitikai Főigazgatósága Kommunikációs Osztályának vezetője

Borítókép: Thinkstock/ Aleh Varanishcha

04

12

17

28

VEZÉRCIKK	3	A EUROCITIES A VÁROSI DIMENZIÓRÓL.....	22
A TISZTA ÉS MÉLTÁNYOS ENERGIAUNIÓ ELŐMOZDÍTÁSA.....	4	A VÁROSOK KÖZÖTTI PARTNERSÉGEK KIAKNÁZÁSA.....	24
KOHÉZIÓS FINANSZÍROZÁS ALSÓ-AUSZTRIÁBAN	7	LITVÁNIA: INTELLIGENS IRÁNYVÁLTÁS.....	28
UNIÓS BERUHÁZÁSOK ROMÁNIA VÁROSAIBAN.....	8	TÉRKÉPEK: AZ EGYETEMEK MEGKÖZELÍTHETŐSÉGE.....	36
NÉMETORSZÁG KOHÉZIÓS FINANSZÍROZÁSHOZ VALÓ HOZZÁÁLLÁSA.....	9	FOTÓKBAN ELMESÉLVE: RAJNA-VIDÉK-PFALZ.....	38
TÉRJÜNK RÁ AZ ÜZLETRE.....	10	ADATPONT: AZ ERFA-BÓL ÉS A KOHÉZIÓS ALAPBÓL NYÚJTOTT JUTTATÁSOK.....	40
TUDJON MEG TÖBBET AZ AUTÓS TÚRÁRÓL!.....	12	A RÉGIÓK KÖZÖTTI EGYÜTTMŰKÖDÉS... MŰKÖDIK!.....	42
AZ #EUINMYREGION NYERTESEI.....	16	PROJEKTEK AZ EGYESÜLT KIRÁLYSÁGBÓL, NÉMETORSZÁGBÓL ÉS ROMÁNIÁBÓL.....	44
REFLEKTORFÉNYBEN A YOUTH4REGIONS.....	18		
AZ UNIÓS VÁROSFEJLESZTÉSI MENETREND.....	20		

VEZÉRCIKK

„Ültessük ma el azokat a fákat, amelyek árnyékában dédunokáink – jöjjenek akár keletről vagy nyugatról, délről vagy északról – békében nevelkedhetnek és élhetnek.”

E szavakkal az Unió helyzetéről szóló beszédében Juncker elnök újjólag megerősítette a régóta fennálló, kiemelt jelentőségű és mind a mai napig érvényes uniós kötelezettségvállalást: a mindenkit megillető béke és hosszú távú jólét elősegítésének ígérését, függetlenül attól, hogy az érintettek az EU-n belül hol élnek vagy honnan származnak.

A regionális politikáért felelős európai biztosként büszkén állok annak az uniós politikának az élén, amely több millió, kohéziós politikával foglalkozó szakember munkája révén nap mint nap lehetővé teszi ezt az egész Unióban. A *Panorama* magazin mostani számában számos példát láthatunk arra, hogy e szakemberek értékes munkája milyen változásokat eredményezhet.

Néhány nap múlva az EU valamennyi részéről újra Brüsszelbe érkeznek az említett szakemberek, hogy részt vegyenek a régiók és városok európai hetén, és magukkal hozzák tudásukat és tapasztalataikat, valamint a jobb és virágzóbb Európa iránti elkötelezettségüket.

Az idei uniós hét azonban minden bizonytalanság nélkül különleges lesz. Ahogyan Juncker elnök fogalmazott, „Európa szerepvállalását az egész világ igényli”, és Európának fel kell nőnie ehhez a feladathoz. Európának teljesítenie kell. Az Európai Bizottság 2021-2027-re vonatkozó javaslatai – amelyek az új időszakra vonatkozó közös törekvéseinket meghatározzák – jelentik az első lépést. Elérkezett azonban az idő, hogy továbblépünk, és ezeket a javaslatokat olyan ötletekkel és projektekkal töltjük meg, amelyek az elkövetkező évtizedben meghatározzák politikánkat. És ezen a ponton válik értékessé az uniós régiók és városok hetének résztvevőitől érkező hozzájárulás.

A résztvevők három fő témában oszthatják meg egymással véleményüket, tapasztalataikat és gondolataikat:

- A szilárd kohéziós politika 2020 utáni jelentősége, amely áthidalja a strukturális akadályokat, erősíti a humán tőkét, és javítja az uniós polgárok életminőségét;
- Növekedés és regionális fejlesztés; a globalizáció, a digitális átalakulás, az éghajlatváltozás és az energiaátállás regionális dimenziójának megértése és kezelése; valamint
- Integrált területfejlesztés, beleértve az ifjúsággal, a migránsok beilleszkedésével és a társadalmi kirekesztéssel kapcsolatos stratégiákat.

Nagy érdeklődéssel várom a közelgő vitákat és a rendezvény során megjelenő, seregni új ötletet. Ezek fogják ugyanis elvetni a kohéziós politikai programok új fordulójának és így módon azoknak a fáknak a magjait, amelyek majd óvó árnyékot nyújtanak az európaiak új nemzedékei számára. Ez a feladatunk, és biztos vagyok benne, hogy idővel büszkének lesznek a döntéseinkre és az az iránti eltökéltségünkre, hogy a kihívások ellenére, helytől és időtől függetlenül a kijelölt úton haladjunk. ■

CORINA CREȚU

A regionális politikáért felelős európai biztos

Tiszta és méltányos energiaátállást mindenkinek!

Európának az alacsony szén-dioxid-kibocsátású társadalom felé történő elmozdulása egyre kézzelfoghatóbbá válik. A kohéziós politikával kapcsolatos, 2021-2027 közötti javaslatok nem csupán felgyorsítják az energia- és éghajlatpolitikai célok irányába tett lépéseket, hanem ezzel egyidejűleg támogatják a gazdasági növekedést, munkahelyteremtést és vállalkozásalapítást, a befektetési lehetőségeket és a fenntartható energiához való igazságosabb hozzáférést.

Atiszta és méltányos energiaunióra irányuló megoldások kidolgozásához az egész társadalmat mozgósítani kell. Minden érdekelt félnek szerepe van abban, hogy Európa teljesítse a kölcsönösen megállapított, 2020-ra és 2030-ra vonatkozó energia- és éghajlatpolitikai céljait, valamint a Párizsi Megállapodás szerinti, az éghajlatváltozás megfékezésére irányuló kötelezettségvállalásokat.

Az energiaátállás ráadásul az európai gazdaság modernizálásához is hozzájárul. Fellendítheti a gazdasági növekedést, a beruházásokat és a technológia terén betöltött vezető szerepüket, elősegítheti a regionális fejlesztést, tisztább, egészségesebb környezetet eredményezhet, és javíthatja a tisztább, biztonságosabb energiához való hozzáférést.

Csak az energiaágazatban jelentős, 400 milliárd EUR körüli beruházásokra lesz szükség 2021-2030 között, főként az energiahatékonyság, megújuló energiaforrások és infrastruktúrák terén, emellett pedig a hagyományos ágazatokról, például a

ENERGIAUNIÓ-ÉPÍTÉSI STRATÉGIA

Az európai energiaunió biztosítja Európa számára a megbízható, megfizethető és éghajlatbarát energiaellátást. Az EU 2015-ben előterjesztett energiaunió-építési stratégiája öt, egymást kölcsönösen erősítő és egymással szorosan összefüggő dimenzióból áll:

- › Biztonság, szolidaritás és bizalom
- › Teljesen integrált belső energiapiac
- › Energhatékonyság
- › Éghajlatpolitikai intézkedés – a gazdaság dekarbonizációja
- › Kutatás, innováció és versenyképesség

ÉGHAJLAT- ÉS ENERGIAPOLITIKAI CÉLOK

szénről történő átállásnak is lesznek társadalmi költségei. Az EU kohéziós politikája segítheti a régiókat és városokat abban, hogy hatékony megoldásokat dolgozzanak ki a tiszta energiára történő, méltányos és hatékony átállásra, amelyek tükrözik az Európa egyes részeiben fennálló körülmények sokféleségét.

A kohéziós politika a jelenlegi 2014-2020 közötti időszakban már most támogatja az alacsony szén-dioxid-kibocsátású technológiákkal és szolgáltatásokkal kapcsolatos partnerségeket, alulról felfelé irányuló megoldásokat és intelligens szakosodást. Ezek a megoldások minden, többek között a közlekedési ágazatban is elősegítik a fenntarthatóbb energiahasználatot, az intelligens hálózatokhoz való fokozottabb hozzáféréssel együtt. 2017 végére a kohéziós politikából juttatott mintegy 34,5 milliárd EUR finanszírozást – a 2014-2020 közötti időszakra tervezett 69 milliárd EUR értékű finanszírozás felét – kötötték le az energiauniót támogató projektekre.

ENERGIAHATÉKONY LAKÁSOK LITVÁNIÁBAN

Litvániában az Európai Regionális Fejlesztési Alapból a 2014-2020 közötti időszakban juttatott mintegy 314 millió EUR-t a régi többlakásos társasházak és épülettömbök felújítására használják fel, hogy ezáltal növeljék ezen épületek energiahatékonyságát. A korszerűsítés várhatóan akár 60%-kal csökkentheti 30 ezer család energiafogyasztását. 2017 végéig 750 épületet újítottak fel, ami 19 ezer családot érintett, mintegy 400 épület felújítása volt folyamatban, és további 700 felújítás szerepelt a tervekben.

Az átállás felgyorsításának elősegítése

A 2021-2027 közötti kohéziós politikai javaslatok a prioritások rövidebb, modernebb felsorolását kínálják, amely az intelligens, zöld, alacsony szén-dioxid-kibocsátású, szociálisabb, összekapcsoltabb és a polgárokhoz közelebb álló Európára összpontosít. E javaslatok rugalmasságot biztosítanak, és megkönnyítik a szakpolitikai területeken és régiókon átívelő integrált megközelítések kidolgozását, ami felgyorsíthatja az energiaátállást.

Mivel a kohéziós politika a beruházásokat immár kevesebb témára összpontosítja, arra tud koncentrálni, ami elengedhetetlen a versenyképesség, valamint a globalizációs kihívásokhoz és a technológiai változásokhoz szükséges strukturális kiigazítások szempontjából. Ezzel egy időben elkerüli az erőforrások felaprózódását, hogy a régiók intelligens és innovatív gazdasági átalakulására, valamint a zöldebb, alacsonyabb szén-dioxid-kibocsátású Európára fókuszáljon.

Nemzeti szinten az energiaunió irányítási rendszere arra kötelezi a tagállamokat, hogy a 2021-2030 közötti időszakra integrált nemzeti energia- és éghajlat-politikai tervet készítsenek. Ez a terv ma már a Bizottság által a kohéziós politika összefüggésében javasolt korszerűsített előfeltételek részét képezi, az energiahatékonysággal és a megújuló energiával összefüggő számos egyéb intézkedés mellett.

Az irányítási rendszer és a reform szempontjai valóban kulcsfontosságúak a sikerhez. Az energiaunió irányítási rendszere és az európai szemeszter keretében megfogalmazott vonatkozó ajánlásokat a programozási és a végrehajtási szakaszban végig figyelembe kell venni.

A javasolt Európai Városfejlesztési Kezdeményezés az uniós városfejlesztési menetrendre alapozva szintén megerősíti a jelenlegi intézkedéseket. Elősegíti az innovatív beruházásokat, miközben egy új koherens megközelítés érdekében összevontja a különféle finanszírozási eszközöket, amelyeket a városok arra használhatnak fel, hogy egyszerűbben fejlesszenek intelligens, alacsony szén-dioxid-kibocsátású rendszereket. Ugyanakkor az Interregben a határokon átnyúló programok minden eddignél jobban összpontosíthatnak az intézményi együttműködésre, hogy megoldják a határokon átnyúló problémákat, és közös szolgáltatásokba fektessenek be, amelyek a fenntarthatóbb energiarendszerhez mind fontosak.

A magánberuházások kiegészítése

A végső politikai cél az életképes energiapiacok létrehozása. Az ezen a területen megvalósuló befektetések oroszánrészt magánfinanszírozási forrásokból kellene fedezni, hiszen a megújuló energiára vagy infrastruktúrára irányuló projektek jövedelemtermelő hatásúak, míg az energiahatékonysággal kapcsolatos beruházások eredményeként kevesebbet kell fizetni az energiáért.

A közfinanszírozásra akkor kellene sort keríteni, amikor a piaci hiányosságok miatt finanszírozási rések keletkeznek. A tagállamoknak és a régióknak biztosítaniuk kell, hogy a közfinanszírozás ne helyettesítse, hanem kiegészítse és növelje a magánberuházásokat, adott esetben az állami támogatásokra vonatkozó szabályokkal összhangban.

Mivel a tervek szerint a kohéziós politikai források a 2021-2027 közötti időszakban szűkösebbek lesznek, növelni kell a pénzügyi eszközök általános jelentőségét. Ez összhangban áll azzal az általános céllal, amely szerint a helyszínen kell ösztönözni a beruházásokat, ezzel egyidejűleg pedig a magánberuházásokat is maximalizálni kell. Ezzel egy időben a gazdasági, társadalmi

és területi kohézió átfogó politikai célkitűzéseinek eléréséhez szükséges rugalmasság is megmarad.

Ahol a tevékenységek egyes részei nem termelnek bevételt vagy nem eredményeznek megtakarításokat, pénzügyi eszközökkel kombinált támogatásokkal lehetne segíteni, például az innovatív technológiák bővítésének vagy olyan társadalmi problémák kezelésének elősegítésével, mint az energiaszegénység.

Új rendszerek ösztönzése

Gazdaságunkban és társadalmunkban jelentős változásokra van szükség ahhoz, hogy elérjük az EU hosszú távú célkitűzéseit. A tiszta és méltányos energiaátállítás rendszerszintű megoldásokat igényel, nem pedig a meglévő rendszerek optimalizálását.

Minden szinten fontos kialakítani a releváns tudást és know-how-t a különféle szereplők között. Megfelelő koordináció szükséges az összes érdekelt fél között, tartozzanak akár a közszférához, akár a magánszférához, például a különféle támogatási eszközök kidolgozása terén.

A kísérő intézkedések közé tartozhat a tiszta energiára történő átállás irányításához szükséges regionális és helyi kapacitás kiépítése. Valamennyi érintett szereplőt, azaz a civil szervezeteket, vállalkozásokat, kutatókat vagy hatóságokat is be kell vonni.

Különösen az országok közötti tapasztalatcsere fejlesztheti a köz- és a magánszférához tartozó érdekelt felek kapacitását. Uniós szinten pedig az energetikai és irányító hatóságok (EMA) hálózata tölthet be hasznos szerepet. ■

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK:

<https://europa.eu/!jN48TP>

SZEMÉLYES TAPASZTALATOK

A PANORAMA
MAGAZIN
örömmel fogadja az
Ön írását is!

A *Panorama* magazin Személyes tapasztalatok című rovatában helyi, regionális, országos és európai érdekeltek vázolják a 2014-2020 közötti időszakra vonatkozó terveiket, valamint elmondják véleményüket a 2020 utáni kohéziós politikával kapcsolatos jelenlegi és

kulcsfontosságú vitáról. A *Panorama* örömmel fogadja az olvasók saját nyelvén készült írásait, amelyek közül néhányat következő számainkban megjelentetünk. Lépjen velünk kapcsolatba a regio-panorama@ec.europa.eu címen az iránymutatásokkal és határidőkkel kapcsolatos további információkért.

A kohéziós politika hozzájárul a fejlesztéshez Alsó-Ausztriában

Területét tekintve Alsó-Ausztria az ország legnagyobb, 1,67 milliós lakosságát tekintve pedig a második legnagyobb régiója. A gazdasági dinamizmussal, infrastruktúrával, a növekvő népességgel és Bécs közelségével kapcsolatos, valamint a Cseh Köztársasággal és Szlovákiával való szomszédságból adódó kihívások egyaránt fontosak.

Johanna Mikl-Leitner
A Régiók Bizottságának tagja,
Alsó-Ausztria kormányzója

Martin Eichtinger
Az Európai Unió regionális
politikájával foglalkozó szakértő

A Kohéziós Alapok lehetővé teszik Alsó-Ausztria számára, hogy megküzdjön e kihívásokkal, és projekteket hajtson végre a területfejlesztés, környezetvédelem és természetvédelem, kutatás, fejlesztés és új technológiák terén. A régió gazdasága a vállalkozásfejlesztéshez és új ipari területekhez nyújtott kohéziós politikai támogatásban is részesült. Az ebből eredő gazdasági fejlődésnek köszönhetően javult a foglalkoztatás Alsó-Ausztriában. A munkanélküliségi ráta az elmúlt 18 évben mért legalacsonyabb értéket mutatja.

A határokon átnyúló projektekbe történő regionális beruházás lehetővé teszi számunkra, hogy megerősítsük a polgároknak a közös Európa elképzelését. Az egyik projekt („Alsó-Ausztriai nyelvi offenzíva”) nyelvi és interkulturális szempontból készíti fel a fiatalokat a Cseh Köztársasággal, Szlovákiával és a közeli Magyarországgal közös gazdasági és munkaerőpiacra. Egy másik, „Health Across” elnevezésű kezdeményezés a határmenti régiókban élők egészségügyi ellátását hivatott javítani.

„Sokszínű regionális projektjeink ösztönzik az európai identitásunkat formáló határokon átnyúló együttműködést” – mondja Martin Eichtinger, a Régiók Bizottságának póttagja, és az Alsó-Ausztria tartományi kormányának lakhatási, munkaügyi és nemzetközi kapcsolatokért felelős tagja.

Alsó-Ausztria a múltban is az európai régiók hajtóereje volt, és a jövőben is az lesz. A régiók adják Európa szívére, és a régiók vannak a legjobb helyzetben ahhoz, hogy a polgárok felé továbbítsák a közös Európa elképzelését.

2010-ben és 2011-ben Alsó-Ausztria más régiókkal és szervezetekkel közösen megkezdte az arra irányuló munkát, hogy az európai kohéziós politikát a 2014-2020-as finanszírozási időszakban valamennyi uniós régióban folytassák. 2016-ban a 27 uniós tagállam lakosságának 83%-át képviselő 342 regionális és tartományi partner csatlakozott felhívásunkhoz, hogy az Európai Unió regionális politikája 2020 után is folytatódjék.

2018 januárjában ismertettem a hálózat kéréseit a Bizottság elnökével, Jean-Claude Junckerrel. A Régiók Bizottságában létrejött #CohesionAlliance-szel

közösen a következő többéves pénzügyi kerettel kapcsolatos tárgyalásokban is aktívan részt vettünk.

Kéréseink közül több is bekerült a kohéziós politikával kapcsolatos, 2021-2027-re vonatkozó Európai Bizottsági javaslatokba. Ezek közé tartozik az az elvárás, hogy a Kohéziós Alapok valamennyi régió rendelkezésére álljanak, valamint az, hogy változatlanul hangsúlyt kapjon a határokon átnyúló együttműködés, az uniós forrásokat az európai hozzáadott értékkel rendelkező területekre koncentrálják, és egyszerűsítsék az ügyműködést.

A november 28-án az Európai Parlamentben megrendezésre kerülő 10. európai innovációs csúcstalálkozón kerül sor a következő lépésre. Európa régiói megmutatják, hogy az innováció a növekedés, foglalkoztatás és fejlődés szempontjából prioritást élvez, ezért nem lehet arra a kohéziós politikától elkülönülve tekinteni. Mindkettő hozzájárul a régiók és városok fejlődéséhez, hogy erős és biztonságos közös Európát biztosítson valamennyi polgár számára. ■

Beruházni a városokba a helyi fejlődés fellendítése érdekében

Tekintettel arra tényre, hogy a kohéziós politika a gazdasági növekedéssel és munkahelyteremtéssel kapcsolatos beruházásokhoz nyújtott pénzügyi támogatás legjelentősebb forrása, a romániai önkormányzatok támogatják a kohéziós politika egyszerűsítését, amely következetes megközelítést alkalmaz a városokkal kapcsolatban.

Robert Sorin Negoită
A Román Önkormányzati Szövetség Elnöke
Bukarest főváros 3. kerületének polgármestere

A fenntartható városfejlesztéshez nyújtott költségvetési támogatásnak arányosan kell viszonyulnia ahhoz, hogy milyen létfontosságú szerepet játszanak a városok az országok növekedésében és fejlődésében. A helyi önkormányzatok képesek arra, hogy a kívánt eredmények elérése érdekében hatékonyan használják fel a rendelkezésre álló erőforrásokat, aminek során alkalmazkodnak a polgárok

egyre inkább eltérő szükségleteihez, előrejelzik azokat, és haladéktalanul reagálnak azokra, valamint a kedvezményezettek rendelkezésére állnak, és elszámolással tartoznak nekik. A helyi önkormányzatok azok, amelyek kezdeményezhetik saját városuk versenyképes és a lakók számára is vonzó központtá történő átalakítását.

Az egységes szabályozási keret és az európai alapok elosztásával kapcsolatos új kritériumok bevezetése hozzájárul a régiók és városok aktuális valóságához, szükségleteihez és prioritásaihoz való jobb alkalmazkodáshoz. A partnerség elvének, valamint a helyi és regionális önkormányzatok kohéziós politika végrehajtásában betöltött aktív szerepének a megerősítése, továbbá a helyi fejlesztés integrált stratégiákon keresztül történő fellendítését és támogatását szolgáló eszközök ösztönzése még inkább hozzájárulhat a fokozottabb regionális egyenlőtlenségek kockázatának enyhítéséhez.

A 2020 utáni jövőt illetően hiszünk az egyszerűsített kohéziós politikában, amely az erőforrásokat pozitív előtörténettel rendelkező és a polgárokra kedvező hatást gyakorló sikeres programokra összpontosítja, valamint a tájékoztatási és ismeretterjesztési tevékenységek megerősítésében. ■

Uniós finanszírozási politika 2021-2027 között – Németország szempontjából

A német helyi önkormányzatok üdvözlik a többéves pénzügyi keret (MFF) reformját, amelynek célja az MFF egyszerűsítése és átláthatóságának növelése, az új kihívások kezelése, valamint az Egyesült Királyság EU-ból való kilépése nyomán keletkező finanszírozási hiány áthidalása.

Maximilian Klein
Hivatalvezető, Europabüro
der Bayerischen Kommunen

Az MFF és az egyes finanszírozási programokra vonatkozó rendeletek a helyi hatóságok számára különleges jelentőséggel bírnak. Ugyanis egy hétéves időtartamra vonatkozóan ezek határozzák meg az uniós finanszírozás irányát és minőségét. A Bizottság bátorságról tett tanúbizonyságot, amikor abszolút értékben növekedést mutató költségvetést javasolt annak ellenére, hogy mindenhol érkeztek a megtakarításokra irányuló felszólítások.

Az EU finanszírozási politikája a helyi politikáknak gyakorlatilag minden vonatkozására kihat, legyen szó az innovatív helyi mobilitási megoldások elősegítéséről, a gyéren lakott határ menti közösségekben nyújtott alapvető szolgáltatások támogatásáról vagy a lakosság leginkább hátrányos helyzetű rétegeire irányuló integrációs intézkedések finanszírozásáról. Az uniós alapok mindig jelentős szerepet játszanak abban, hogy egy projektet végrehajtanak vagy sem.

A finanszírozási politikák jövőjéről szóló döntéshozatalban való részvétel tehát kiemelt fontossággal bír a helyi önkormányzatok számára. A bajorországi helyi önkormányzatok emyőszervezetei már rég elkezdtek gondolkodni azon, hogy a jövőben milyen formát öltson a finanszírozás. Ezt aktívan beépítették a munkafolyamatukba, nézeteiket pedig megosztották a Bizottsággal.

A jelenleg megvitatás alatt álló javaslatokkal a Bizottság igyekezett a főbb kérések közül többre is választ adni. A Bizottság törekedett a bürokrácia csökkentésére, a célkitűzések megállapítása és végrehajtása során nagyobb rugalmasság biztosítására, valamint a tematikus célkitűzéseknek a helyi szükségletekhez való hozzáigazítására. A helyi önkormányzatok több eljárásban is ezeket a pontokat hangsúlyozták.

A legfontosabb kérés azonban az volt, hogy a támogatás Európa valamennyi régiójában továbbra is álljon rendelkezésre, különös tekintettel az európai strukturális és beruházási alapokra.

Ezzel a ponttal a Bizottság teljes mértékben egyetértett. A helyi önkormányzatokat az Európai Parlament is nagy többséggel támogatta. Az uniós finanszírozás nem csupán a kohéziós országokban jelent hozzáadott értéket, hanem valamennyi tagállamban fokozottabb kohéziót biztosít, és gondoskodik arról, hogy a lakosság jobban tudjon azonosulni az EU-val és az európai eszmével.

Fontos, hogy egyfelől a tagállamok, másfelől pedig az Európai Parlament a lehető leghamarabb megállapodásra jussanak. Minden áron el kell kerülni, hogy elhúzdjon az az időszak, amelyben nincs lehetőség semmiféle uniós finanszírozás nyújtására. ■

A helyben jobban működő vállalkozások kiélezzik a globális versenyt

A második, „Üzleti környezet az Európai Unióban 2018” címet viselő jelentés öt kiemelt területre vonatkozóan elemzi a szabályozási és igazgatási környezetet Horvátország, a Cseh Köztársaság, Portugália és Szlovákia 25 városában.

Az uniós városok fontos szerepet játszanak abban, hogy megteremtsék a helyi vállalkozások számára a növekedés és a munkahelyteremtés megfelelő feltételeit. Ugyanakkor a méret nem mindig számít. Az alábbiakban olvashatók a Bizottság és a Világbank által közzétett jelentések második sorozatának

kiemelt részei, amelyek értékes betekintést nyújtanak abba, hogy mi támogatja és mi akadályozza a vállalkozókat akkor, amikor az EU-ban vállalkozást hoznak létre vagy terjeszkedni kívánnak.

Általánosságban az elemzés, amely a vállalkozások indításával, az építési engedélyek megszerzésével, a szerződések végrehajtásával, az elektromos áramhoz való hozzáféréssel és az ingatlanbejegyzéssel foglalkozott, egyenetlen teljesítményt mutatott nem csupán az uniós tagállamok között, de a négy vizsgált országon belül is.

Horvátországban például Varaždin és Osijek kisvárosban a vállalkozók kevesebb akadályba ütköznek, mint az ország nagyobb városaiban élő társaik. Splitben könnyebb vállalkozást indítani, az építési engedélyek megszerzése és az elektromos áramhoz való hozzáférés Varaždinban megy a legjobban, Osijek pedig az ingatlanbejegyzésben és a szerződések végrehajtásában nyújt kiemelkedő teljesítményt.

A **Cseh Köztársaság** három legnagyobb városában – Prágában, Brnóban és Ostravában – sokkal könnyebb vállalkozni, mint az ország más településein. A főváros, Prága első helyen szerepel az elektromos áramhoz való hozzáférésben és a szerződések végrehajtásában, míg Brno, a második legnagyobb város lekörözi a többi települést az építési engedélyek megszerzése terén. Ostrava, a harmadik legnagyobb cseh város a nemzeti bajnok az ingatlanbejegyzésben.

Portugáliában Porto városa teljesíti a legjobban az építési engedélyek kiadásában. A villamos energiához való hozzáférés és a szerződések érvényesítése a coimbrai vállalkozások számára

Darko Horvat, gazdasági miniszter, Horvátország

Vittoria Alliata Di Villafranca, Európai Bizottság

Elisabetta Capannelli, Világbank

„Az „Üzleti környezet Európában” fontos szerepet játszik a sikeres közpolitikákhoz és az uniós régiók beruházási vonzerejének növeléséhez szükséges feltételek megteremtésében.”

könnyebb, míg az ingatlanbejegyzéshez Farón, Funchalban és Ponta Delgadán kevesebb bürokrácia szükséges. A tanulmányban szereplő három másik tagállammal szemben az egyes portugál városok más-más területen emelkednek ki.

Eperjes (Prešov) és Zsolna (Žilina) szerepel első helyen a vállalkozásindításban **Szlovákiában**. Az építési engedélyek megszerzése Eperjesen hatékonyabb, míg az elektromos áramhoz való hozzáférés egyszerűbb Zsolnán. Nagyszombat (Tmava) az ingatlanbejegyzésben jeleskedik, Kassa (Kosice) pedig a szerződések végrehajtásában. Horvátországhoz hasonlóan a kisebb városok itt is vállalkozásbarátabbak, mivel versenyezniük kell a szlovák fővárossal, Pozsonnyal.

A bevált gyakorlatok azonosítása

Különösen fontos az a tény, hogy az egyes országokon belüli legmarkánsabb eltérések olyan területeken jelentkeznek, ahol a helyi önkormányzatok a legnagyobb mozgástérrel rendelkeznek a szabályozások kidolgozásában és végrehajtásában, így például az építési engedélyek, az elektromos áramhoz való hozzáférés, valamint a szerződések érvényesítése terén. A jelentés erős érveket hoz fel a célzott intézkedések mellett, amelyek célja a méretgazdaságosság kihasználása és a közigazgatás korszerűsítése révén a szabályozási hatékonyság és minőség elősegítése terén már rendelkezésre álló lehetőségek kiaknázása. E célból az elemzés a nemzeti és helyi döntéshozókat segíti azzal, hogy azonosítja a meglévő bevált megoldásokat, hogy fejlessze a helyi üzleti környezetet, továbbá időt és pénzt takarítson meg a vállalkozásoknak.

Az „Üzleti környezet Európában” fontos szerepet játszik a sikeres közpolitikákhoz és az uniós régiók beruházási vonzerejének növeléséhez szükséges feltételek megteremtésében. A kohéziós politika a források nagy részét a kevésbé fejlett régiókban és országokban fekteti be, amelyek többnyire kevésbé kedvező üzleti környezettel rendelkeznek. Ennek eredményeként a cégeket terhelő költségek és késedelmek csökkentése kritikus szerepet játszik abban, hogy e régiók és országok felzárkózzanak az EU többi részéhez.

Mind a 7. kohéziós jelentés, mind a Bizottság „Versenyképesség a lassú növekedésű és alacsony jövedelmű régiókban” című jelentése hangsúlyozta a közigazgatás javításának, valamint az eljárások átláthatósága és hatékonysága növelésének szükségességét. A regisztrációt, szolgáltatásokat és útmutatást nyújtó online platformok például különösen fontosak a kis- és középvállalkozások számára, mivel segítik őket az adminisztratív feladatok elvégzésében, valamint a finanszírozási források azonosításában és az azokhoz való hozzáférésben. Az építési engedélyekhez szükséges idő csökkentése pedig a kulcsfontosságú infrastruktúrák esetében kiemelten fontos.

Segítő kéz

A Bizottság aktívan együttműködik az uniós tagállamokkal és régiókkal, hogy javítsa a közberuházások hatékonyságát, és kiteljesítse azok növekedést és munkahelyteremtést elősegítő potenciálját. A Világbankkal közösen közös fellépések sorát kezdték meg, hogy segítsék a régiókat a felzárkózásban, különös tekintettel Lengyelországra, Szlovákiára és Horvátországra.

A megállapításokkal kapcsolatban Corina Crețu regionális politikáért felelős biztos a következőket mondta: „A 2021-2027-es időszakban a kohéziós politika továbbra is támogatni fogja azon tagállami erőfeszítéseket, hogy az uniós régiókat vonzóbb munkahellyé és beruházási helyszínné tegyék.”

Ez a jelentés a második a Bizottság Regionális és Várospolitikai Főigazgatósága által finanszírozott üzleti környezetről szóló szubnacionális jelentések sorában. A 2017-ben megjelent első sorozat Bulgária, Magyarország és Románia városaival foglalkozott (*Panorama* magazin, 62. szám, 28. oldal). ■

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

<https://bit.ly/2zHUk77>

Autóstúra-projekt – ez aztán az utazás!

Nyolc fiatal ért élete legfontosabb utazásának végére. Az autóstúra-projekt keretében bejárták Európát, hogy felfedezzék az EU által támogatott projekteket és kezdeményezéseket. Rájöttek, hogy Európa sokkal többet jelent, és sokkal több bennünk a közös, mint gondolták.

Négy hónapon át az utazók két fős csapatokban jártak be Európát a következő négy útvonal valamelyikén: a Földközi-tengeren, az atlanti partvidék mentén, a Balti-tengeren és a Duna mentén. Nem volt megállás.

A nyolc országból érkezett, más-más háttérrel rendelkező utazók egyedi látásmódjukkal járultak hozzá egy-egy hónapig tartó utazásukhoz. Több mint 20 országban jártak, több mint 50 projektet

tekintettek meg, megkóstoltak csodás helyi ételeket, új élményeket szereztek, és számtalan új barátságot kötöttek.

A záró összejövetelre Berlinben került sor, ahol lehetőségük nyílt arra, hogy megosszák és összevegyék egymással tapasztalataikat, legyen szó szemétszedésről a Földközi-tenger partján, a két időzónán átívelő művészeti központ meglátogatásáról vagy Litvániában a falombok között tett sétáról.

Te magad is szívesen felfedeznéd Európát? Látogass el a Road Trip honlapjára, ahol az utazók blogbejegyzéseinek és videóinak köszönhetően többet is megtudhatsz. ■

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

<https://roadtripproject.eu/>

„Európáról mindig a kék zászló jutott eszembe a sárga csillagokkal, és valójában Európa nem más, mint különféle országok közössége. Különböző, mégis ugyanolyan emberekből álló mozaik.”

Louis (21, Belgium, Földközi-tengeri útvonal)

„A folyamatosan változó táj, az út, minden egyes új nap, minden új barát, ezek számomra a

legértékesebbek... Büszke vagyok rá, hogy Ecuadorból jöttem, büszke vagyok arra, hogy Litvániában élek, és most már büszke európai lakos vagyok.”

Fabian (25, Vilniusban élő ecuadori, az Atlanti-óceán partvonalát érintő útvonal)

„A legkevesebb, amit az autós túrából megtanulhattunk, az az, hogy hogyan tudnak az emberek együtt dolgozni és a különféle országok együttműködni. Mindannyian együttműködhetünk, és így elérhetjük a célunkat.”

Achilleas (22 éves, Görögország, Balti-tengeri útvonal)

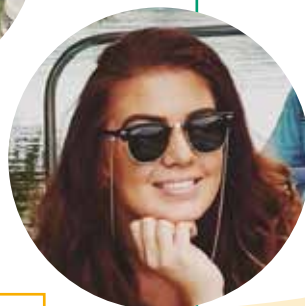
„Rengeteget tanultam Európáról, a környezetünkről, a természetről és az emberekről. Ez az utazás inspirált és megérintett, és remélem, hogy az elkészült videók alapján mások is így éreznek majd.”

Yldau (24, Hollandia, az Atlanti-óceán partvonalát érintő útvonal)

„Ne féljétek beszélgetni másokkal. Ez a lényeg: egyszerűen csak nyitottnak kell lenni.”

Kenneth (20, Írország, Duna-menti útvonal)

„Olyan sokat tanultam magamról, arról, hogy ki vagyok, a különböző országokról és kultúrákról, történelmükről, hogy min mentek keresztül, és mit várnak a jövőtől.”

Susann (21, Észtország, Duna-menti útvonal)

„Soha nem szabad elfelejtenünk ezeket a projekteket, amelyekhez ellátogattunk; olyan emberek munkájából jöttek létre, akik változást akarnak elérni a társadalomban.”

Luisa (26 éves, Németország, Földközi-tengeri útvonal)

„Számomra az autóstúra-projekt arról szól, hogy kapcsolatba kerülünk azokkal az emberekkel, akikkel az út során találkoztunk. Az utazásról szól, új dolgok felfedezéséről.”

Luna (23 éves, Spanyolország, Balti-tengeri útvonal)

*Rio-Antirrio-híd, Korinthoszi-öböl,
Görögország*

*Akár az igazi finn halászkok,
Tornio, Finnország*

*Kézműves halkonzervgyár Burelában
(Spanyolország)*

PlantCult, Szaloniki, Görögország

*Vinovert: borkóstolás
a franciaországi Bordeaux-ban*

*Az új koncertterem Szczecinben
(Lengyelország)*

*Gabarage: a legmenőbb dizájnbolt
Bécsben (Ausztria)*

Andere Baustelle, alternatív karrierlehetőségek a németországi Ulmban

Achilleas és Luna

Yldau és Fabian

Kenneth és Susann

BALTIC

július 28.– augusztus 25.

Louis és Luisa

ATLANTIC

május 19.– június 16.

DANUBE

június 23.– július 21.

MEDITERRANEAN

április 14.– május 12.

EU IN MY REGION

Az uniós finanszírozású projektek története

Kórház Kaliszban (Lengyelország): a fűtésrendszer korszerűsítésének hatásai – Andrzej Kurzynski

Az #EUinmyRegion lehetővé tette a polgárok számára, hogy több ezer uniós finanszírozású projektet ismerjenek meg, és megosszák azok történetét blogjukon és fotópályázatokon.

Az uniós projektekre és programokra vonatkozó információk terjesztésének legjobb módja, ha maguk a polgárok fedezik fel azokat a saját környezetükben. Erről szól az #EUinmyRegion: esélyt ad a tanulásra, kapcsolatfelvételre, részvételre és a győzelemre.

A kampány négy kezdeményezés köré szerveződik: az Európai Unió Fejlesztések Nyílt Napjai, blogverseny, fotópályázat és egy online kvíz. E tevékenységek arra ösztönzik a polgárokat, hogy látogassák meg és fedezzék fel az EU által finanszírozott projekteket, és a közösségi médiában osszák meg az azokról készült képeket, blogbejegyzéseket, videókat és tapasztalatokat.

A Nyílt Napok és a blogolás

Idén az Európai Unió Fejlesztések Nyílt Napjai főként májusban zajlottak. Az uniós források kedvezményezettjei EU-szerte több százezer polgárt fogadtak több mint 2 000 projekthelyszínen.

A blogversenyen bármilyen uniós nyelven készített, az EU által társfinanszírozott projektről szóló blogbejegyzéssel vagy videóval lehetett pályázni. A 120 benyújtott pályázatból a zsűri három nyertest választott: Radu Dumitrescu Romániából,

aki személyes beszámolót írt az Erasmus+ Európai Ifjúsági Hét projektről; Amaury Bisiaux Franciaországból, aki miután körbeutazta vonattal Európát, leírta, miről is szól az új #DiscoverEU („Fedezd fel az EU-t”) kezdeményezés, valamint Maria Giner Soler Spanyolországból, aki a regionális alapokból finanszírozott, innovatív kkv-kről számolt be.

A nyertesek egy háromhetes uniós kommunikációs tanfolyamon vehetnek részt 2018 októberében Brüsszelben.

Kvíz és fotópályázat

Az európai kultúráról és hagyományokról szóló online kvíz nyolc szerencsés nyertese pedig egy-egy európai csemegét tartalmazó kosarat kapott.

A fotópályázat célja, hogy felhívja a figyelmet az európai régiókban az Európai Uniónak köszönhetően megvalósított létfontosságú beruházásokra. A pályázaton a polgárok egy uniós társfinanszírozásban részesített projektet bemutató fotóval vehettek részt. A 30 nyertes fotót összesen

530 beérkezett pályamű közül, esztétikai és kreativitási szempontok, valamint a pályázati témával kapcsolatos relevancia alapján választotta ki a zsűri.

A nyertesek:

- › Florian Juritsch
- › Fabrice Serodes
- › Lyubomila Dimitrova
- › Sophie Pedrosa
- › Emmanuel Lemaigen
- › Marjorie Baque
- › Adrien Staquet és Sophie Balzing
- › Michael Lamla
- › Michail Amoiridis
- › Carmela Gioia
- › Filippo Cioffi
- › Giovanni Sogari
- › Giuseppe Pignotti és Margherita Maggi
- › Aigars Ievins
- › Alex Kaousche
- › Bram Gesink
- › Adrian Krać
- › Andrzej Kurzynski
- › Karolina Nawrot és Michał Szkudlarek
- › Eduardo Ventura és Hugo Alexandre dos Santos Couto
- › Maria Gabriela Riglea és Vasile Stoica
- › Marek Vcelka
- › Susanna Včelková és Patrik Vaclavik
- › Zane Sime

A nyertes fotók egy Európát beutazó vándorkiállítást alkotnak. A megnyitó 2018 októberében, a régiók és városok európai hetén kerül megrendezésre Brüsszelben. ■

Port de Vilanova i la Geltrú, Spanyolország: homárscsapdát és hajóját takarító halász – Sophie Pedrosa

Kohó Belvalban, Luxemburg – Alex Kaousche

Csillagjárás a szárított szennyvíziszapot tároló silók mögött a Barreiro/Moita szennyvíztisztító üzemnél, Portugália – Eduardo Ventura

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

www.euinmyregion.eu

YOUTH4MEDIA

A Youth4Regions médiaprogram a regionális politikára szakosodott újságírók új nemzedékének kiképzését támogatja. Arra ösztönzi ezeket az ifjú európaiakat, hogy számoljanak be az uniós finanszírozású projektekről.

Nagszerű lehetőség a fiatalabb generációk számára

Alább olvasható az első cikk a fiatal újságíróknak szóló YOUTH4MEDIA bloggerverseny négy nyertes pályaműve közül.

4 37 000 fős lakosságával az Anglia északi részén, Nyugat-Yorkshire-ben található Kirklees a 11. legnagyobb járás az Egyesült Királyságban. A térség az elmúlt 10 év során legalább 20 millió font (mintegy 22 millió EUR) támogatásban részesült – főként az Európai Regionális Fejlesztési Alapból (ERFA), a munkahelyteremtést, innovációt és fiatal vállalkozókat célzó projektekhez.

Az ERFA 1,8 millió fontot fordított Dewsburyben a korábbi gázgyár Bretton Business Parkká történő átalakításába, amely cserébe mintegy 130 új munkahelyet és számos virágzó új vállalkozást teremtett.

A legnépszerűbb és legsikeresebb projektben a Kirklees Ifjú Vállalkozók Központja (KYEC) is részt vett, amelyet részben a 2007-2013-as ERFA-programból finanszíroztak. A Huddersfieldi Creative and Media Studio Schoolban létrejött központ több mint 4,9 millió font támogatást kapott arra, hogy a 14-19 éves tanulók részére biztosítsa a saját vállalkozásuk elindításához szükséges készségeket és pénzügyi háttérrel.

» Az ERFA Kirklees térségében és az egész Egyesült Királyságban segített a munkahelyteremtésben és vállalkozások létrehozásában... Azonban a Brexit közeledésével vajon mit tartogat a jövő? »

A diákok megtanulták, hogyan kell üzleti tervet készíteni és vállalkozást indítani. Az iskola számos „próbakereskedést” is tartott, hogy belekóstolhassanak abba, hogyan kell bánni a valódi ügyfelekkel és igazi problémákkal. A cél az volt, hogy megalapozott üzleti tervet készítsenek, amelyet egy üzleti szakértőkből álló zsűri elé terjesztenek. Jó üzleti tervek esetén lehetőségük volt arra, hogy egy 5000 font összegű támogatásban részesüljenek, amelyből üzleti tanácsadó és mentor segítségével létrehozhatják és működtethetik vállalkozásukat.

A program eddig 67 fiatal vállalkozónak segített a Kirklees-régióban vállalkozásuk elindításában. Egyikük Zoe Ann, aki a Huddersfield Egyetemen fényképészetet tanult, mivel világ életében esküvői fotós akart lenni. Még az egyetemen, 18 éves korában hozta létre vállalkozását a KYEC segítségével. 2017-ben diplomázott, azóta teljes munkaidőben saját cégénél dolgozik, felhasználva a programból szerzett tudást és támogatást.

Max Lockwood a yorkshire-i újságok címlapjára került 2015-ben, amikor üzleti terve támogatásban részesült. A fiatal Down-szindrómás vállalkozó az OUR T-SHIRT nevű cégét azért indította, hogy felhívja a figyelmet genetikai eredetű betegségére. Néhány pólómintán a 21-es kromoszóma kerül középpontba, az egyikén például egy zongora billentyűzetének

Maria Ward-Brennan 21 éves, az Ír Köztársaságban található Monaghan megyei Carrickmacrossból származik. Jelenleg végzős a Nyugat-Yorkshire-i (Egyesült Királyság) Huddersfield Egyetemen, újságírást tanul. Az utazást, olvasást és a politikát sorolja főbb kedvtelése közé, és a jövőben Franciaországban szeretne élni.

megjelenítésével, amelyen 20 fekete és egy piros billentyű található. A vevők saját tervei alapján készült vagy saját fotójukkal díszített pólókat is nyomtat.

Az ERFA Kirklees térségében és az egész Egyesült Királyságban segített a munkahelyteremtésben és vállalkozások létrehozásában, egyedülálló lehetőséget kínálva a fiatalabb nemzedékek számára. Azonban a Brexit közeledésével vajon mit tartogat a jövő? Mivel 2019 márciusától nem lesz több uniós finanszírozás, nem egyértelmű, hogy honnan kapnak az új vállalkozások támogatást.

És ki fogja finanszírozni az olyan innovációs lehetőségeket, mint amelyeket a KYEC-program tett lehetővé? Úgy tűnik, senki sem tudja, hogy mit tartogat a jövő a Kirklees-régió helyi vállalkozásai számára, amelyeknek hamarosan uniós finanszírozás nélkül kell boldogulniuk. ■

Ismerkedjen meg az uniós városfejlesztési menetrenddel!

Az uniós városfejlesztési menetrend az uniós, nemzeti, regionális és helyi szintű szereplőket érintő városfejlesztési kérdésekkel kapcsolatos integrált és összehangolt európai megközelítés.

A városfejlesztési menetrend¹ 2016 májusában, az Amszterdami Paktum² aláírásával jött létre. Az alapító dokumentumban az városfejlesztésért felelős uniós miniszterek abban állapodtak meg, hogy az uniós szakpolitikák kidolgozásának és végrehajtásának három pillérjére összpontosítanak: minőségi jogalkotás, minőségi finanszírozás és minőségi tudás.

A szubszidiaritás és az arányosság elvén alapuló kezdeményezés mellé városfejlesztési, regionális, nemzeti és európai hatóságok és az érdekelt felek szervezetei csatlakoztak egész Európából egy közös cél érdekében: hogy válaszokat találjanak a városfejlesztés egyre növekvő számú kihívásaira.

A városfejlesztési menetrend bevezetése óta **12 partnerség**³ jött létre: a migránsok és menekültek befogadásával, a levegőminőséggel, a lakhatással és a városi szegénységgel foglalkozó partnerségek indították el a kezdeményezést 2016-ban. Ezek nagy része jelenleg a cselekvési terveik végrehajtásával foglalkozik. A 2017-ben létrejött, digitális átalakulással, körforgásos gazdasággal, városi mobilitással, valamint a helyi gazdaságban található munkahelyekkel és készségekkel foglalkozó partnerségek cselekvési tervek formájában szintén fogalmaztak meg konkrét javaslatokat, amelyeket jelenleg hajtanak végre vagy pontosítanak.

A legfiatalabb partnerségek, amelyek az energiaátállással, éghajlati alkalmazkodással, innovatív és felelősségteljes közbeszerzéssel, valamint a föld és a természetes alapú megoldások fenntartható használatával foglalkoznak, 2017 nyarán csatlakoztak a városfejlesztési menetrend közösségéhez, és jelenleg a cselekvési tervek tervezetén dolgoznak, amelyek véglegesítése jövő évre várható. **Minden partnerség egyeztetett a nyilvánossággal**, amikor ezeket a cselekvési terveket szövegezte meg, és e terveket azok véglegesítése és tagállami elismerése előtt benyújtotta online visszajelzésre.

Az uniós városfejlesztési menetrend tisztában van **a tájékoztatás fontosságával**. Ezért a nagyközönséggel való kommunikáció nem csupán felmérések útján zajlik, hanem egy külön honlap, a Twitter, e-mail, hírlevél és partnerségi események segítségével is.

A soron következő régiók és városok európai hete pedig újabb példája annak, amikor a városfejlesztési menetrend találkozik a nagyközönséggel: Az ideai rendezvényen a látogatók az Urban Cornerben juthatnak további információhoz, amelynek házigazdája a EUROCITIES, a Közös Kutatóközpont (JRC), az URBACT, az Innovatív városfejlesztési tevékenységek (UIA) és az URBIS. Játékok, előadások, hálózatépítési és virtuális valósággal kapcsolatos élmények mutatnak be néhányat azon ötletek közül, amelyek a városi térségekben az életminőség javítását szolgálják. ■

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

<http://www.urbanagendaforthe.eu>

Twitter: @EUUrbanAgenda

E-mail: UA.communication@ecorys.com

¹ Lásd a Panorama 58. számának 4. oldalát: <http://ec.europa.eu/!xN38Yu>

² <https://ec.europa.eu/futurium/en/content/pact-amsterdam>

³ <https://ec.europa.eu/futurium/en/urban-agenda>

A PARTNERSÉGEK MUNKAMENETE (MINTEGY HÁROM ÉV)

1.

Leltározás (a meglévő munka, valamint a létező finanszírozási források és szakértelem azonosítása)

2.

A szűk keresztmetszetek és a potenciál azonosítása

3.

Cselekvési terv kidolgozása (egy sor konkrét intézkedés, valamint végrehajtásuk ütemezése)

4.

A cselekvési terv végrehajtása

5.

A partnerség értékelése

„A városfejlesztési menetrend befogadó, részvételen alapuló eszköz, amelynek célja egy **jobb Európa megvalósítása**. A menetrend helyben indul, képviseli a városokat, hogy közvetlen párbeszédet alakíthassanak ki a tagállamokkal és az **Európai Bizottsággal** (...) amelynek során szabadon számolhatnak be szükségleteikről, tudatában annak, hogy egy kísérleti folyamatban vesznek részt. Ez érdekes, ugyanakkor kihívásokkal teli, hiszen a kis és közepes méretű városok valószínűleg nincsenek hozzászokva ahhoz, hogy együttműködjenek az EU-val (...), de valóban nagy lehetőség (...) részt venni ebben az új mechanizmusban, olyan intézkedéseket bevezetni, amelyek egy új stratégiával kapcsolatos közös elképzelésen alapulnak, hogy közösen tervezzék meg az új városi térségeket, amelyek képesek nagyobb tudatossággal képviselni a kiemelt témákat.”

Stefania Manca

Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodással kapcsolatos partnerség koordinátora

„Olyan konkrét intézkedéseket mutatunk be, amelyek célja egy olyan város megvalósítása, ahol a lakók és a vállalkozások nem hulladékban, hanem **tartós gazdasági és társadalmi értéket képviselő erőforrásokban** gondolkodnak. Egy olyan városé, ahol a városi erőforrásközpontok olyan társadalmi és gazdasági csomópontok, ahol a lakók és a vállalkozások egymással találkozhatnak, és együttműködhetnek a körforgásos erőforrás-gazdálkodás terén. Az európai jogszabályok a helyi önkormányzatokat, vállalatokat és befektetőket arra buzdítják, hogy hozzájáruljanak a legtöbbet a hulladék valamennyi fajtájából, illetve a vízből. (...) Léteznek olyan elérhető eszközök, amelyek végigvezetik a várost a különféle finanszírozási lehetőségeken, és segítik az érdeklődő finanszírozókat abban, hogy forrásaikat a körforgásos gazdaságra történő átállásba fektessék.”

Håkon Jentoft

A körforgásos gazdasággal kapcsolatos partnerség koordinátora

AZ INTEGRÁCIÓS VÁROSFEJLESZTÉSI AKADÉMIA

Az Integrációs Városfejlesztési Akadémia⁴ az egyik elsőként végrehajtandó intézkedés. A migránsok és menekültek befogadásával foglalkozó partnerség dolgozta ki, célja pedig, hogy európai stratégiai tanulási környezetet biztosítson a helyi, regionális és nemzeti szinten integrációval foglalkozó szakemberek és politikai döntéshozók számára, és hogy lehetőséget biztosítson szakértői hálózatok létrehozására, amelyek Európa-szerte hasonló integrációs kérdésekkel foglalkoznak. A 2018. április 16-18. között Brüsszelben megrendezett első alkalom sikeres volt. A másodikra 2019 tavaszán kerül sor.

„A **partnerségünkön kívüli városokhoz is eljutunk a koordinátori találkozók, hálózatópítói események és olyan külső rendezvények révén, mint az idén Oslóban tartott Procura+ szeminárium vagy az októberben Brüsszelben megrendezésre kerülő régiók és városok európai hete.**”

Valentina Schippers-Opejko

Az innovatív és felelős közbeszerzési partnerség koordinátora

⁴ <https://europa.eu/qM49GV>

Integrációval az innováció szolgálatában

Az EUROCITIES hálózat Európa legnagyobb városai közül több mint 140-et és több mint 40 partnervárost foglal magában. Marton Matko, a EUROCITIES szakpolitikai tanácsadója értékelte a Bizottság várospolitikával kapcsolatos legutóbbi intézkedését.

Önök a városfejlesztési menetrend kapcsán számos partnerségben részt vesznek. Melyek azok a következő lépések, amelyek a városoknak a várospolitika kialakításába és végrehajtásába történő további bevonását szolgálják?

Az EUROCITIES elkötelezetten támogatja az uniós városfejlesztési menetrendet. Fontos mérföldkő ez az európai városfejlesztési témákkal kapcsolatos átfogóbb és gyakorlatiasabb megközelítés felé vezető úton.

A városok most először folytatnak párbeszédet a nemzeti kormányokkal és az Európai Bizottsággal, hogy a városfejlesztés kihívásai szempontjából hasznosabb politikákat és programokat hajtsanak végre. A partnerségek gyakorlati javaslatokat tesznek arra, hogy hogyan lehet fejleszteni a közös uniós prioritásokkal, például a levegőtisztasággal, a hulladék újrafelhasználásával, az éghajlat-politikai fellépéssel vagy a menekültek integrációjával kapcsolatos szabályozást, finanszírozást és ismereteket.

A HABITAT III konferencián az EU kötelezettséget vállalt arra, hogy a menetrendet az ENSZ új városfejlesztési menetrendjéhez történő hozzájárulásaként hajtja végre. Hisszük, hogy a tagállamoknak és az uniós intézményeknek közös felelőssége, hogy a hasznos, kézzelfogható eredmények elérése érdekében jobban részt vegyenek a kezdeményezésben és támogassák azt.

A következő lépés az lenne, hogy ezt a munkamódszert a nemzeti vagy regionális kontextusban is megismételjük. Egyes tagállamok és régiók már tesztelnek ilyen kezdeményezéseket, de a munkamódszert tágabb körben, például a kohéziós politikai programozásban is lehetne alkalmazni.

Az új kohéziós politikai keretben melyek azok a főbb előrelépések, amelyek a valóban integrált, helyalapú megközelítést segítik elő?

Nagyra értékeljük, hogy a Bizottságnak az új kohéziós politikai kerettel kapcsolatos javaslatai az európai strukturális

és beruházási alapok egyszerűsítésével foglalkozó magas szintű munkacsoport ajánlásai közül többet is figyelembe vettek. A kedvezményezetteket sújtó terhek csökkentése mellett e javaslatok jelentősen leegyszerűsítik az alapok kezelését, ami gyorsabb indulást és végrehajtást tesz lehetővé.

Üdvözöljük továbbá az időközi átprogramozás elképzelését, amellyel jobban lehet reagálni a felmerülő kihívásokra. Azt reméljük, hogy a tagállamok értékelik az integrált területfejlesztésre vonatkozó új szakpolitikai célkitűzés által kínált rugalmasságot. Szeretnénk azonban határozottabb garanciákat látni arra, hogy a városokat és a helyi önkormányzatokat megfelelően bevonják a programprioritások alakításába.

Mi hiányzik leginkább a javasolt, 2020 utáni kohéziós politika városfejlesztési dimenziójából?

Igen aggasztónak találunk néhány, az integrált, helyalapú megközelítéssel ellentétes változást. A vidékfejlesztési alap elindulásától eltekintve nagyon

” *Az integrált megközelítés nem elvont fogalom. A valóságban az emberek nem egymástól elszigetelt szakpolitikai egységekben, hanem nagyvárosi kerületekben, vidéki városokban vagy távoli falvakban élnek.* ”

csalódottak vagyunk, hogy az Európai Szociális Alap látszólag teljesen felhagyott az integrált területi megközelítéssel.

Ez pedig rendkívül megnehezíti egyes városok számára az olyan összetett programok kidolgozását, amelyekben fizikai létesítmények és támogató szolgáltatások egyaránt érintettek, mint például a társadalmi befogadás és integráció elősegítése a hátrányos helyzetű környékeken. Az EUROCITIES mind a közös rendelkezésekben, mind az ESZA+ szabályozásban javasolt változtatásokat, amelyek lehetővé teszik az alapok egyszerűbb kombinációját, és támogatják a városfejlesztési és területi stratégiákat.

Másodsor, azt szeretnénk, ha a tematikus koncentráció szabályai egy integrált megközelítés keretében jobban támogatnák a városokat a városfejlesztési kihívások kezelésében. Javasoljuk az éghajlatváltozás és a zöld beruházások szempontjának erősítését, ami a fenntartható városi mobilitást is magában foglalná.

Ezzel egyidejűleg nagyobb rugalmasságot kérünk az egyéb szakpolitikai célkitűzések kiválasztásánál, továbbá az általános küszöbértékek kis mértékű csökkentését. A városok a kohéziós politikát az összes szakpolitikai célkitűzésen átívelő innovációra, így például arra használják fel, hogy a digitális technológiák segítségével javítsák a mobilitási és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

Valójában azt szeretnénk, ha a városi kormányzás terén még inkább törekednének az innovációra. A kohéziós politika nagy részét városokban és külvárosokban

fektetik be. Az ERFA mintegy 8%-át azonban olyan átfogó stratégiákon alapuló innovatív munkamódszer alkalmazásával fektetik be, amelyet a városi hatóságok helyi érdekelt felek széles körével együtt dolgoznak ki és hajtanak végre. Ez a módszer máris meghozta gyümölcsét. A városi tisztviselők a helyi közösségeket is bevonva tárcaközi csapatokban kezdtek el dolgozni, míg a központi nagyvárosok és a szomszédos városok ma már a tágabb régió javára működnek együtt.

Ez a kohéziós politika talán egyik legfontosabb rendszerszintű innovációja. Ezért azt javasoljuk, hogy a fenntartható városfejlesztéshez nyújtott juttatást az ERFA 6%-áról 10%-ra emeljék, és terjesszék ki az ESZA+-ra.

A Bizottság azt javasolja, hogy 2020-tól a városok koherens támogatásban részesüljenek. Az EUROCITIES hogyan kíván hozzájárulni az Európai Városfejlesztési Kezdeményezéshez? Miért olyan fontos, hogy a városok integrált módon kezeljék a nehézségeiket?

Az integrált megközelítés nem elvont fogalom. A valóságban az emberek nem egymástól elszigetelt szakpolitikai egységekben, hanem nagyvárosi kerületekben, vidéki városokban vagy távoli falvakban élnek. Ha segíteni akarunk a hátrányos helyzetű városrészek élhetőbbé tételében, ahhoz több különböző, például lakásügyi, szociális, infrastruktúra-, mobilitási és környezetvédelmi önkormányzati terület együttműködése szükséges.

A közös megoldások létrehozása céljából a városok folyamatosan próbálják az együttműködés, valamint

a lakosok bevonásának új formáit. A helyi tisztviselők számára biztosítanunk kell a megfelelő készségeket, és támogatnunk kell az innovációs potenciál erősítéséhez szükséges kísérletezést. Az URBACT és az innovatív városfejlesztési tevékenységek sokat elértek ezen a területen, és megerősítésre érdemesek. Az Európai Városfejlesztési Kezdeményezés megerősítheti az e programok közötti szinergiákat, és megeremtheti a horizontális kohéziós politikával való nagyon is szükséges kapcsolatot.

Érdemes megjegyezni, hogy az uniós eszközök jobb koordinációja az uniós városfejlesztési menetrend egyik fő célkitűzése. Az EUROCITIES a Regionális és Várospolitikai Főigazgatósággal együtt nagyon szívesen vizsgálja meg, hogy hogyan lehet a legjobban hozzájárulni ahhoz, hogy az Európai Városfejlesztési Kezdeményezés hasznosabb legyen a városok számára. Támogatunk minden olyan gyakorlati fejlesztést, amely segít közelebb vinni a kohéziós politikát a polgárokhoz. ■

.....
TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

www.eurocities.eu

Városok közötti kapcsolatépítés a fenntarthatóbb jövő érdekében

Jokohama, Japán

Ronald Hall, a DG REGIO vezető külső szakértője és korábbi főtanácsadója személyes nézőpontból elemzi az EU Nemzetközi Városfejlesztési Együttműködési Programját.

Jelenleg a világ lakosságának több mint fele városokban él. A városi központok a növekedés és a fejlődés forrásai, így mágnesként vonzzák azokat a vidéken élőket, akik magasabb jövedelmet, kiváló minőségű szolgáltatásokhoz – például oktatási vagy egészségügyi szolgáltatásokhoz – való hozzáférést szeretnének, és biztonságosabb jövőt akarnak biztosítani a gyermekeiknek.

A hangsúly áttevődött a vidéki területek alacsonyabb termelékenységgel járó tevékenységeiről – elsősorban a hagyományos mezőgazdaságról – a nagyobb hozzáadott értékkel rendelkező tevékenységekre, mint amilyen a gyártás és a különböző szolgáltatási ágazatok – ez az útvonalat követték a történelem során a világ legfejlettebb országai, és ezt a modellt alkalmazzák tulajdonképpen a feltörekvő országok is világszerte.

Az urbanizáció előnyeinek – és különösen a 20. századi ipari országok növekedésére jellemző, erőforrás-igényes modellnek – azonban ára van. A természeti erőforrások – és maga a természet

– kimerüléséhez vezetett: a légszennyezés, a folyók és óceánok szennyezettsége most már a fejlett világ nagyvárosainak életminőségét fenyegeti.

A fejlődő és feltörekvő országok számára – ahol az urbanizáció és a gazdasági növekedés kéz a kézben járnak – fontos, hogy levonják az ipari világ tapasztalataiból a megfelelő tanulságokat. Így az elmúlt évtizedekben az országos és városi hatóságok által kidolgozott bevált gyakorlatokat és a történelmi hibákat egyaránt figyelembe lehet venni a feltörekvő országok várospolitikája során.

A kölcsönösen nyertes helyzet érdekében

Az ilyen együttműködés mindkét fél számára nyertes helyzetet hoz létre. Az ipari országoknak egy évszázadnál is hosszabb urbanizáció után sokat kell bizonyítaniuk, de az is ugyanígy igaz, hogy a feltörekvő gazdaságok, amelyeket kevésbé láncol le a hagyomány, sok olyan innovatív megoldással rendelkeznek, amelyeket meg tudnak osztani az ipari gazdaságokkal. A világ legnagyobb városi központjai tulajdonképpen a feltörekvő gazdaságokban található: Kínában, Indiában és Latin-Amerikában.

Az Európai Bizottság Regionális és Várospolitikai Főigazgatósága 14 hivatalos regionális és városi szakpolitikai párbeszédet hozott létre, köztük az EU hat stratégiai partnere (Kína, Oroszország, Brazília, Mexikó, Japán és India), a keleti partnerség országai (Ukrajna, Moldova, Grúzia), latin-amerikai országok (Argentína, Chile, Peru, Kolumbia) és a Közép-amerikai Integrációs Rendszer (SICA) részvételével.

Még az ilyen megállapodások hiányában is születtek együttműködések egyéb stratégiai partnerekkel is, például Kanadával és Dél-Afrikával, illetve regionális csoportokkal, amilyen többek között a CARICOM (Karib-tengeri Közösség), ASEAN (a Délkelet-ázsiai Nemzetek Szövetsége), SACU (Dél-Afrika) és UEMOA (Nyugat-Afrika).

De talán az együttműködés és a tudásmegosztás égető szüksége az országok és kontinensek azon közös érdekéből származik, hogy megmentjük a bolygót. Sürgősen szükség van egy olyan urbanizációs modell közös kidolgozására, amely fenntartható, megőrzi a természetet és a természeti erőforrásokat, és csökkenti a városainkat szennyező, a gyermekeik egészségét károsító és a globális felmelegedéshez hozzájáruló kibocsátásokat. Ez az oka annak, hogy a fenntartható urbanizáció központi szerepet tölt be az Egyesült Nemzetek által elfogadott fenntartható fejlesztési célok között. Ez többek között ahhoz vezetett, hogy 2016-ban, Quitóban több mint 170 ország fogadta el az új városfejlesztési menetrendet.

Az EU rendkívül komolyan veszi a fenntartható urbanizáció kihívását. Corina Crețu, az EU-t a 2016-os quitói konferencián képviselő regionális politikáért felelős biztos elkötelezte az EU-t amellett, hogy tudással és erőforrásokkal mozdítsa elő az új városfejlesztési menetrendet. Ennek van egy EU-n belüli belső dimenziója is, amelynek keretében kidolgozták az uniós városfejlesztési menetrendet, hogy irányt mutasson a 28 tagállamban a városfejlesztés terén, valamint egy külső dimenziója, amely a nem uniós országokkal való diplomáciai kapcsolataiban jelenik meg.

A fenntartható városfejlesztés ereje

A külső dimenziót jelenleg előmozdító kulcsfontosságú eszköz a **Nemzetközi Városfejlesztési Együttműködési Program (2017-2019)**, amelynek egyik lényeges összetevője támogatja az uniós és a nem uniós városi hatóságokat abban, hogy közösen dolgozzanak a fenntartható városfejlesztési témákkal. A Nemzetközi Városfejlesztési Együttműködési Program öt évet átfogó próbaprojekteken alapul, elsősorban az EU **Világvárosok** projektjén és az **URBELAC**-projekten.

Corina Crețu regionális politikáért felelős biztos Kínában tett látogatása során

A Nemzetközi Városfejlesztési Együttműködési Program városi együttműködési platformokat hoz létre Kínával, Indiával, Japánnal, Latin-Amerikával és Észak-Amerikával. Programja az EU városok közötti nemzetközi együttműködést elősegítő szakpolitikájának nagykorúvá válását jelzi. A program városok közötti együttműködésének keretében mindkét oldalon körülbelül 70 részt vevő város új városközi együttműködési megállapodásokat köt a fenntartható városfejlesztés érdekében. Ennek része a helyi cselekvési tervek előkészítése az integrált városfejlesztés terén. Alapvetően ezek a tervek prioritásként kezelik az uniós városfejlesztési menetrend és a Nemzetközi Városfejlesztési Együttműködési Program ágazatai közötti együttműködést.

A Világvárosok projekt tapasztalataiból merítve a városok több érdekeltre kiterjedő megközelítést alkalmaznak, hasznosítva a közigazgatási szervek, a vállalkozások, a kutatói társadalom

A Világvárosok projekt (2015-2018) keretén belül az uniós városok kanadai, kínai, indiai, japán, dél-koreai, indonéziai, vietnami, ausztrál és dél-afrikai városi partnerekkel működtek együtt párban. A párok tapasztalatot cseréltek az intelligens városfejlesztés, az energiahatékonyság, a hulladékgazdálkodás, a fenntartható mobilitás stb. témáiban. A negyedszerre is megszervezett URBELAC (2011-2019) keretén belül az Európai Bizottság és az Amerika-közi Fejlesztési Bank uniós és latin-amerikai és karib-térségbeli (LAC) városokat támogatott. Létrehozott egy EU-LAC hálózatot, amely a tapasztalatcserét, az összehasonlító teljesítményértékelést és a cselekvési tervek előkészítését segíti elő. A Világvárosok és az URBELAC egyaránt kézzelfogható eredményei annak, ahogyan az Európai Parlament a nemzetközi diplomáciát támogatja a városok szintjén.

Medellin, Kolumbia

Udaipur, India

Csengcsu, Kína

Montréal, Kanada

”*Sürgösen szükség van egy olyan urbanizációs modell közös kidolgozására, amely fenntartható, megőrzi a természetet és a természeti erőforrásokat, és csökkenti a városainkat szennyező, a gyermekeik egészségét károsító és a globális felmelegedéshez hozzájáruló kibocsátásokat.*”

és a civil társadalom tudását és tapasztalatát. Az EU saját, a városi hálózatokra fókuszáló URBACT nevű programja kulcsfontosságú tudás- és tapasztalati forrásként jelenik meg a helyi cselekvési tervek támogatásában.

A Nemzetközi Városfejlesztési Együttműködési Program városok közötti együttműködése közös kísérleti projektek kialakításához vezetett, míg a két fél közigazgatási szervei, kutatási ügynökségei és a vállalkozások képviselői által aláírt egyetértési megállapodások biztosítják ezek hosszú távú jövőjét.

Elöl járni a jó példával

A program keretében Párma (Olaszország) párja Fredericton (Kanada) lett. A kanadai város Örökségvédelmi és Városfejlesztési, Növekedési és Közösségi Szolgáltatásokért Felelős Osztálya Párma Esélyegyenlőségi Hivatalával és az Európai Projektirodával dolgozik együtt. A helyi demokrácia növelése

érdekében a két fél azon akadályok kiváltó okaik feltárásán dolgozik, amelyek a marginalizált csoportok politikai részvételét gátolják, valamint lehetséges szakpolitikákat és mechanizmusokat dolgoznak ki ezek felszámolása és egy befogadóbb városi környezet létrehozása érdekében.

Bologna (Olaszország) városa az egyesült államokbeli Austinnal működik együtt különböző kérdésekben az egészségesebb helyi élelmiszer-rendszer kidolgozásától az erőforrás-hatékonyság javításán át az éghajlatváltozással szembeni ellenálló képesség növelése érdekében. A városvezetési kérdések kiemelt napirendi pontnak számítanak, és Austinban például azt a következtetést vonták le, hogy a Fenntarthatósági Hivatal és a Gazdaságfejlesztési Hivatal között szorosabb koordinációra van szükség.

Rotterdam (Hollandia) Surattal (India) működik együtt. A városok a vízgazdálkodással kapcsolatos problémákra összpontosítanak, imilyen például az ivóvíz minőségének biztosítása, az ipari szennyvíz okozta vízszennyezés mérséklése, az árvízvédelem, valamint a hatékony szennyvízkezelés. Rotterdamban Surat rendkívül hozzáértő partnerre talált, amely rengeteg vízgazdálkodási tapasztalattal rendelkezik. Surat városa pedig Rotterdamhoz képest sokkal nagyobb léptékben küzd ezekkel a problémákkal, amely máris arra ösztönözte a holland várost, hogy másként gondolkodjon az előtte álló kihívásokról. ■

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

<http://europa.eu/!Pr79bv>

<http://www.iuc.eu/>

<http://world-cities.eu/>

Christian Specht, Mannheim város első polgármester-helyettese

A Nemzetközi Városfejlesztési Együttműködés keretében Mannheim párja Csungking

Milyen többletértékkel jár, hogy Mannheim részt vesz a Nemzetközi Városfejlesztési Együttműködés (IUC) programjában? Melyek a legfontosabb eredmények az Önök számára?

Az IUC csapata és az Európai Bizottság által nyújtott folyamatos támogatás révén, továbbá együttműködve a Kínai Népköztársaság Nemzeti Fejlesztési és Reformbizottságával (NDRC), a hatékony együttműködés, azon belül is az egymásnál tett látogatások lehetővé tették a Csungkinggel fennálló kapcsolatunk gyors fejlődését. A Nemzetközi Városfejlesztési Együttműködésnek köszönhetően ráadásul óriási érdeklődés övezi a Kínával közös fellépéseinket, amelyekről a média is beszámolt, így Mannheim a nemzetközi figyelem homlokterébe került. Az első eredmények, mint például a Mannheim és Csungking közötti közvetlen vasúti összeköttetés 2018 októberére tervezett felavatása, valamint a Handelsblatt nevű német szaklappal közösen 2019-ben megrendezésre kerülő nemzetközi konferencia mindössze 16 hónappal a projekt elindítását követően az együttműködés komoly eredményeinek számítanak.

Hol van a város helye a nemzetközi együttműködésben? Hisz a „városdiplomácia” elképzelésében?

A városok az új megoldások végrehajtása terén főbb szereplőnek számítanak, és ily módon javíthatják a lakosok életminőségét. Az ilyen kiemelt szereplők közötti nemzetközi csereprogramok lehetővé teszik az innovatív ötletek kidolgozását, és tudás-multiplikátorként működnek. Amikor városok vesznek részt a nemzetközi stratégiákban, a meghozott intézkedések jellemzően gyakorlatiasabbak, pragmatikusak és megoldás-orientáltak, ráadásul kevesebb az esélye annak, hogy pusztán politikai érdekeket szolgáljanak. Talán a fokozódó Európa-ellenes hangulat és a növekvő nacionalista tendenciák közepette a városok és régiók vezetői kiemelt szerepet játszhatnak abban, hogy hidakat építsenek, és leküzdjék az elégedetlenséget. Ezért véleményem szerint a városi diplomáciát az Európai Unió külpolitikájának szerves részévé kell tenni, az ENSZ fenntartható fejlesztési céljainak elérését is ideértve.

Milyen tanácsot adna egy európai város polgármesterének az IUC-programhoz való első csatlakozásához?

Az IUC-program gyors végrehajtást vár el, és ennek eléréséhez rendszeres szakmai segítséget, útmutatást és pénzügyi támogatást nyújt. Mannheim esetében ráadásul úgy találtuk, hogy az Európai Bizottság és a kínai NDRC magas szintű támogatásának köszönhetően közvetlen kapcsolatba kerülhettünk a kiemelt döntéshozókkal és az üzleti élet vezető képviselőivel, akiket saját kezdeményezésre sokkal nehezebb lett volna elérni. Ezért melegen ajánlom az IUC-programban való részvételt minden olyan városnak, amely a nemzetközi együttműködés révén szeretne jobban részt venni a globális gazdaságban úgy, hogy gyors és mérhető eredményeket érjen el. Ezenkívül azt is javasoljuk, hogy már a folyamat elején vonják be a helyi vállalkozásokat és kutatási partnereket, mivel az IUC-projekten belüli fellépéseink és céljaink nagy része egy helyi vállalkozásokkal és kínai partnerekkel tartott kerekasztal-beszélgetésből ered, így biztosítható, hogy az egyes célok és érdekek illeszkedjenek egymáshoz.

Litvánia: a regionális növekedés intelligensebb módja

2004-es uniós csatlakozása óta Litvánia jelentős előrelépéseket tett a kereskedelmi és üzleti ágazatok terén, hogy megfeleljen az Unió szigorú szabályainak. Bár az uniós beruházások segítettek a növekedés és a munkahelyteremtés fellendítésében, ennek az átalakuló országnak most már a vállalkozásokra és az oktatásra kell összpontosítania, hogy fokozza hazai és külföldi versenyképességét.

Litvánia területe 65 300 km², lakossága alig 3 millió fő, ezzel a három balti köztársaság közül a legnagyobb és a legdélebben található. Kelet-Európában, a Balti-tenger mellett helyezkedik el, északi szomszédja Lettország, délről és keletről Belarusz, délről Lengyelország, délnyugatról pedig Oroszország (Kalinyingrád exklávé) határolja.

Apró, elszórt tavak borítják, alföldjein termékeny a talaj, természeti erőforrásai közé a szántóterületek, a tőzeg és a borostyán (megkövesedett gyanta) sorolhatók. Uniós tagságának éveiben Litvánia exportja markánsan az uniós piacok felé irányult; 2017-ben a Litvániából származó áruk 70%-át az EU-ban értékesítették. Kormányában azonban komoly kampányt folytat, hogy vonzóvá tegye az országot a külföldi befektetők számára, és továbbfejlessze az exportpiacokat.

2017-ben a bruttó hazai termék (GDP) 3,9%-kal bővült, míg a 2018-as előrejelzés 3,2%-os növekedést mutat. Előnyös földrajzi fekvésének köszönhetően igen fejlett közlekedési összeköttetésekkel, korszerű tengeri kikötővel, virágzó informatikai hálózattal, továbbá magasan képzett, de olcsó munkaerővel rendelkezik.

Litvánia fejlett magánvállalati ágazata a feldolgozó- és szolgáltatási ágazatokra fókuszál, ideértve az élelmiszer-, olaj- és vegyipart, az informatikát, a pénzügyi szolgáltatásokat, a közlekedést, az építőipart, a biotechnológiát, a kutatást és fejlesztést, valamint az idegenforgalmat.

Tanulási görbe

2017-ben a munkanélküliségi ráta 7% volt, a munkaerő teljes létszáma 1,467 millió fő, ami azt mutatja, hogy a munkaerőpiaci feltételek folyamatosan javulnak. Az ország egyike a legképzettebbeknek az európai földrészen, az Eurostat szerint itt a legnagyobb a diplomások aránya a 30-34 éves korosztály körében. Az online tanulás igen népszerű, és szinte minden fiatal szakember beszél angolul.

Az infrastruktúra, a vállalkozásbarát gondolkodásmód, az egyre növekvő tehetségkínálat és Európa közel legalacsonyabb fizetései nagy vonzerőt jelentenek, különösen a külföldi befektetők számára. Litvániának azonban oda kell figyelnie arra, hogy a vállalatai dinamikusabbak és versenyképesebbek legyenek, valamint arra, hogy az oktatási és képzési rendszer igazodjon a munkaerőpiaci igényekhez.

2016-ban a litván gazdaság legfontosabb ágazatai a következők voltak: nagy- és kiskereskedelem, közlekedés, szállás-hely-szolgáltatás és vendéglátás (32,2 %); ipar (22,1 %); valamint közigazgatás, honvédelem, oktatás, emberi egészség és szociális munka (14,5 %).

Vezető exportterméke a finomított nyersolaj, ezt követi a műtrágya, búza, gépek és berendezések, vegyi anyagok, műanyag, textilek és élelmiszer. Az uniós átlaghoz képest az ország nagy feldolgozóipari ágazattal rendelkezik, amely főként az alacsony-közepes technologiaigényű iparágakon alapul.

A virágzó IKT-ágazat nagy vonzerővel rendelkezik a Baltikum legnagyobb technológiai vállalatai számára, az informatika, lézertechnológia, biotechnológia, nanotechnológia és anyagtudomány pedig egyre nagyobb szerepet játszik az ország gazdaságában.

A mezőgazdaság hagyományosan mindig is fontos társadalmi és gazdasági szerepet játszott Litvániában, az ország gazdaságának második legnagyobb ágazata. A mezőgazdasági földterület jelenleg az ország teljes területének 60%-át teszi ki, az erdőterület 32%-ot, a lakosságnak pedig 42%-a él vidéki területeken.

A 2004-es uniós csatlakozást követően az ágazat radikális reformokon ment keresztül, hogy megfeleljen az Unió szigorú élelmiszerbiztonsági előírásainak. 2016-ban a mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek – beleértve a gabonát, burgonyát, cukorrépát, lent, zöldségeket, marhahúst, tejet, tojást, sertést, sajtot és halat – a litván export 19,4%-át tették ki. A biogazdálkodás szintén egyre bővül, és a balti államok közül jelenleg Litvániában használják a második legnagyobb területet erre a célra. ➤

A KOHÉZIÓS POLITIKAI BERUHÁZÁSOK HATÁSA LITVÁNIÁBAN

AZ UNIÓS ÁTLAGHOZ VALÓ GYORS FELZÁRKÓZÁS: 2004-2016 között Litvánia 25 százalékponttal került feljebb a konvergencialétrán: 2004-ben az egy főre jutó GDP uniós átlagának mintegy **50%**-áról 2016-ra elérte a **75%**-ot. Ezek az adatok azt mutatják, hogy az ország elérte a kevésbé fejlett és az átmeneti régiók közötti küszöböt. Uniós beruházások nélkül az egy főre jutó GDP közel 4 százalékponttal alacsonyabb lenne.

A PÉNZÜGYI ÉS GAZDASÁGI VÁLSÁG NEGATÍV HATÁSAINAK ENYHÍTÉSE: Az uniós alapok nem csupán a GDP és a foglalkoztatás növekedéséhez járultak hozzá, hanem a jelenlegi gazdasági válság negatív hatásainak csökkentésében is segítettek. Ebben az időszakban az uniós alapok segítettek észszerű szinten tartani az állami beruházásokat (2010-2012 során az uniós alapok az **összes állami beruházásnak mintegy 80%-át** tették ki Litvániában).

TÖBB ÉS JOBB MUNKAHELY: 2015-ben a 15-64 év közöttiek körében a foglalkoztatási ráta mintegy 1,4 százalékponttal nőtt, míg a munkanélküliségi ráta átlagosan 2,3 százalékponttal csökkent. Ráadásul a **létrehozott munkahelyek 61%-a** jó vagy nagyon jó munkahelynek minősül (azaz olyan munkahelynek, amely magasabb képesítést igényel, és nagyobb hozzáadott értéket teremt). Ezenkívül a létrehozott munkahelyek közel fele (47%) állandó munkahelynek tekinthető.

JELENTŐS MÉRTÉKBEN JAVULT A KKV-K FORRÁSHOZ JUTÁSA: Az uniós források kulcsszerepet játszottak abban, hogy a gazdasági válság keretében kialakult hitelválság során a kkv-k finanszírozáshoz jussanak, ami sok cégnek segített abban, hogy folytathassa üzleti tevékenységét. A hiteleknek mintegy 60%-át működtetőkére fordították, ami felszínen tartotta a vállalkozásokat. Az uniós finanszírozás az új technológiába és a gyártási eljárások fejlesztésébe történő beruházásokat is fenntartotta. A 2007-2013 közötti programozási időszakban **11 000 kkv** jutott finanszírozáshoz, és **2 400 magánvállalat** használta innovációra az uniós alapokat.

MEGFELELŐBB KÖRNYEZETVÉDELMI ELŐÍRÁSOK: az uniós előírásoknak nem megfelelő hulladéklerakók közül sokat bezártak, míg az újrahasznosított hulladék mennyisége több mint 10 százalékponttal nőtt. 2011-2015 között a vízellátási és a szennyvízkezelési infrastruktúra fejlesztésének eredményeként a szennyvízhálózathoz nem csatlakozó emberek aránya **24%-kal**, a vízhálózathoz nem csatlakozottak aránya pedig **15%-kal** csökkent.

AZ ÉGHAJLATVÁLTOZÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ CÉLKITŰZÉSEKHEZ VALÓ HOZZÁJÁRULÁS, KÜLÖNÖS TEKINTETTEL AZ ENERGIAHATÉKONYSÁGRA: Az uniós alapok jelentik a többlakásos társasházak energiahatékonysági intézkedéseinek fő finanszírozási forrását. 2015 végére az 1993 előtt épített társasházak 4,4%-át újították fel. 2014 végére a középületek 5,4%-ánál megvalósított energiahatékonysági intézkedések következtében **a teljes éves energiafogyasztás közel 3%-kal csökkent**.

SZUPERGYORS SZÉLES SÁVÚ INTERNET-HOZZÁFÉRÉS BIZTOSÍTÁSA: Az uniós finanszírozás járult hozzá Litvánia széles sávú internetes infrastruktúrájának kiépítéséhez. 2012-ben a **széles sávú lefedettség** az ország területének **97%-ára** terjedt ki, az összes e-szolgáltatás 35%-át pedig uniós finanszírozás segítségével biztosították.

INNOVATÍV MEGOLDÁSOK FOKOZZÁK A VISAGINASBAN REJLŐ POTENCIÁLT

Visaginas továbbra is ígéretes város, bár az Ignalina Atomerőmű, amely korábban a város első számú munkáltatója volt, már nem üzemel. A város gazdasága szempontjából elengedhetetlen, hogy a tipikus, egyetlen iparággal rendelkező város korszerű, kedvező üzleti környezettel rendelkező regionális központtá váljon.

E folyamat részeként egy új ipari park készül, amely innovatív technológiai megoldásokat és gyártási innovációt hozhat létre. A Smart Park Visaginas projekt célja, hogy egy korábbi katonai bázisból az innovatív ipar telephelyét hozza létre.

A projekt a terület megtisztításával, és a leromlott állapotú épületek és infrastruktúra elbontásával vagy átszervezésével kezdődött. A megújult területen kis és közepes vállalkozások, valamint kutatási és kísérleti fejlesztési projektek kapnak helyet. Célja, hogy a térséget vonzóvá tegye a nagyberuházások számára.

A légzéstámogató orvostechnikai eszközök vezető európai gyártója például 10 millió EUR-t fektet be, hogy megépítse Litvániában második gyártóüzemét. A vállalat mintegy 200 mérnöki, gyártási, valamint kutatási és fejlesztési szakembert tervez felvenni a fejlesztési projekt első szakaszában.

A vállalat visaginaszi fióktelepe, amely már most partneriségek kialakításán dolgozik a városban, munkavállalói számát 1000 főre kívánja bővíteni az elkövetkező 10 évben. 2016 óta szakmai gyakorlati lehetőséget kínál a helyi szakképző iskola mechatronika-tanulói számára.

Több mint 2,9 millió EUR-t különítettek el a projekt megvalósítására, ebből közel 1,3 millió EUR-t az EU biztosított.

INTELLIGENS IRÁNYVÁLTÁS A KLAIPÉDAI EGYETEMEN

A „Development of the Marine Valley Nucleus and Renewal of Study Infrastructure (JURA), Stage II” projektet a Klaipėdai Egyetem campusán hajtják végre. Általános és technológiai kutatási és fejlesztési, valamint innovációs infrastruktúra létrehozására töreksenek az új tudományos labor épületében, K+F berendezések segítségével, ami hozzájárul az intelligens szakosodási szektorban a K+F infrastruktúra megújulásához és fejlesztéséhez.

A legújabb K+F infrastruktúrát tudományos kutatásra, a K+F kereskedelmi hasznosítására, valamint a tengeri környezettel kapcsolatos és tengeri technológiai kutatásra hozták létre az orvosi biológia, fizikai és műszaki tudományok területét érintő kísérleti (technológiai) fejlesztés keretében, kellőképpen kihasználva az újonnan felszerelt laboratóriumokat.

A projekteredmények közé tartozik 80 általános munkahely létrehozása az új K+F infrastruktúra keretében végzett tudományos kutatás területén, valamint négy tudományos laboratórium felállítása, amelyek közül három teljesen felszerelt laboratórium. Általánosságban a projekt megerősítette a kutatási tevékenységeket, serkentette az új együttműködési megállapodásokat a tudomány és a kutatás területén más gazdasági szervezetekkel, például kutatóintézetekkel és vállalkozásokkal, és ily módon fellendítette a K+F kereskedelmi hasznosításának folyamatait.

A projektet az uniós strukturális alapokból és az állami költségvetésből finanszírozták.

KÉSZSÉGEK ÖTVÖZÉSE A VILNIUSI KÖZÖS ÉLETTUDOMÁNYI KÖZPONTBAN

Egy modern központ jött létre a litván fővárosban, amely kutatással, tanulmányokkal és technológiai fejlesztéssel foglalkozik a biotechnológia és a molekuláris orvostudomány területén. Évről évre több mint 200 kutató, 160-nál is több PhD-hallgató, mintegy 80 technikus és közel 300 végzős BA- vagy MA-szakos hallgató részére biztosít kutatási lehetőségeket. Egy „bioinkubátort” is magában foglal, ahol a hallgatók és kutatók részvételével létrejött induló vállalkozások találhatók.

A létesítmény az oktatási intézmények és vállalkozások közötti új típusú, többretegű együttműködés egy példája.

A projekt költsége 41 075 805 EUR, amelyből 37 757 019 EUR-t az ERFA biztosított; célja, hogy több hallgató számára növelje a biotechnológiák és a molekuláris orvostudomány feltörekvő területének vonzerejét, és fejlessze e hallgatók gyakorlati készségeit az intelligens szakosodási prioritások vonatkozásában.

A központ egyben neves tudósoknak is otthont ad: S. Klimašauskas professzor nemrég kapta meg a tekintélyes Európai Kutatási Tanács úttörő kutatóknak juttatott ösztöndíját, 2016-ban pedig V. Šikšny professzort kémiai Nobel-díjra jelölték.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

www.gmc.vu.lt

A SZÉLES SÁVÚ INTERNET A VIDÉKI TERÜLETEK FELÉ FORDUL

A RAIN és a RAIN-2 projektek végrehajtása során 9 132 kilométeren fektettek le száloptikás kábeleket. Ma Litvánia lakosságának 98,7%-a rendelkezik széles sávú hozzáféréssel. Az e projektek által teremtett lehetőségek már elérhetők a hálózatüzemeltetők számára, hogy szolgáltatásokat nyújthassanak a végfelhasználók, azaz vidéki iskolák, könyvtárak és nyilvános internet-központok, helyi önkormányzatok, vidéki lakosok és vállalkozások számára.

A vidéki területeken összesen körülbelül 1 millió lakost sikerült elérni a RAIN-infrastruktúrának köszönhetően, amelyet 20 éves időtartamra építettek ki. Az ERFA 72 857 822 EUR-t biztosított a teljes 81 696 552 EUR ráfordításból, amelyet a „Vidéki területek információtechnológiai széles sávú hozzáférése (RAIN)” elnevezésű projekt számára különítettek el.

Ez az infrastruktúra egy folyamatos, megbízható és biztonságos szolgáltatás révén megnyitotta a – szükség szerint – nem csupán a szövegekhez, hanem hangokhoz és képekhez való hozzáférés lehetőségét is. A széles sávú hálózatot oly módon alakították ki, hogy sebessége jelentős költségek nélkül növelhető.

A RAIN-2 volt az egyik győztese az Európai Bizottság 2015-ös széles sávú internet pályázatának (Broadband Awards), amelyen nemzetközi szakértőkből álló zsűri jelölte legjobb projektnek a „Társadalmi és gazdasági hatás és elérhetőség” kategóriában.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

www.placiajuostis.lt/en

ELŐZŐSÁVBAN AZ OLIMPIAI ARANYÉRT KLAIPÉDÁBAN

Klaipėda modern uszodája újabb fontos lépést jelent a városi térség kultúri és egészséggel kapcsolatos tevékenységeinek fejlesztése terén. A város olimpiai uszoda megépítésével kapcsolatos ambiciózus tervei mintegy tíz éve kezdődtek, ehhez a litván úszók által nemzetközi versenyeken elért eredményekre adott válaszul erőteljes támogatást kapott a régió profi sportolójától.

A városvezetés tágabb megközelítést alkalmazott, és egy többfunkciós központ megépítése mellett döntött, amely megfelel mind a sportolóknak, mind a sportos város lakóinak.

A balti államokban elsőként az uszodát fejlett technológiai megoldások alkalmazásával építették. Nagy hangsúlyt kaptak a környezetbarát megoldások: az A+ energiahatékony épületen napelemek találhatók, amelyek villamos energiát állítanak elő a többfunkciós központ számára, továbbá elektromos járművekhez való töltőállomással is rendelkezik stb.

A medence megfelel a FINA előírásainak: 50 m hosszú, 10 sáv, rendelkezik rajthelyekkel, időmérő rendszerrel és lépcsőzetes nézőtérrel.

Több, mint medence

Ugyanakkor a központ alapfeladata, hogy az iskolarendszeren kívüli oktatáshoz, egészséges és szabadidős tevékenységekhez nyújtson helyszínt. Az egyik alkalmazott technológiai megoldás a víz mélységének és hőmérsékletének változtatására irányuló lehetőség, amelynek segítségével a medencét könnyedén módosítani tudják gyermekúszáshoz vagy várandós nők sporttevékenységeihez, vízi gimnasztikához, fogyatékosággal élők és idősek igényeihez.

Az uszoda másik sajátossága a kilenc méter mély merülőmedence, amely különleges kiképző központként fog szolgálni. Itt kapnak lehetőséget a litván haditengerészet tagjai, a Balti-tengeren végzett kutatásaikért ismert nemzeti, víz alatti régészeti szakemberek, valamint búvármentők készségeik fejlesztésére.

Az építési beruházásra irányuló szerződés teljes összege 16,6 millió EUR, amelyből 11,6 millió EUR-t az uniós strukturális alapok biztosítottak a projekt megvalósításához, 4 millió EUR-t Klaipėda Város Önkormányzata nyújtott, 1 millió EUR pedig az állami költségvetésből érkezett. ■

Repüljünk gyorsan és magasan – együtt

Vilius Šapoka, Litvánia pénzügyminisztere arról beszél, hogyan használja fel országa az uniós beruházásokat a versenyképesség és a termelékenység támogatására.

Litvánia kiaknázza a 2014-2020-as uniós alapokat. Melyek a jellemzői és milyen pozitív előnyökkel jár ez a litvánok számára?

Fő prioritásunknak jelenleg a nemzeti versenyképesség és termelékenység növelését tekintjük. Többet ruházunk be a kutatás-fejlesztésbe, az innovációba, a kkv-kba és az IT-fejlesztésbe. Az uniós beruházásokkal együtt 463,8 millió EUR magánbefektetést vonzott be a nemzeti vállalkozások támogatására.

Az IT-infrastruktúrába történő beruházásoknak köszönhetően a világ leggyorsabb internetével is dicsekedhetünk.

A jövőképem Litvánia – vagy ahogy sokan nevezik: „Li-tech-nia” – számára, hogy a legkedvezőbb adózási környezetté váljon a csúcstechnológiai beruházások és a fejlesztés számára. Ez jól fizetett munkahelyeket jelent, és országunk vezető szerepet tölthet be a pénzügyi technológiák, a lézerek, a megújuló energia és a biotechnológiák terén, valamint a pénzügyi technológiai („fintech”) vállalatok fejlesztésében.

Litvánia egyáltalán nem túl kicsi ahhoz, hogy ilyen vezetővé váljon – a méret nem fontosabb, mint a tehetséges emberek, az új ötletekre való nyitottság és a világos jövőkép. Ebben az összefüggésben szeretném felidézni a gondoskodó anya történetét, aki azt kívánja fiának, hogy biztonságosan repüljön – alacsonyan és lassan. Sem a fiatal pilóta, sem Litvánia nem akarják ezt. Ha igazán repülni akarunk, azt gyorsan és magasan kell!

Én ezt a Litvániát látom a jövőben – egy bátor országot, amelyben intelligens, művelt emberek gyorsan és magasan repülnek, és megosztják egymással tapasztalataikat.

Hogyan hat a kohéziós politika Litvánia reálgazdaságára, erősítve a vállalkozások versenyképességét és a munkahelyteremtést?

2014 és 2020 között 1 milliárd EUR értékű összeget különítettünk el a vállalkozói készség és a vállalkozásfejlesztés, a vállalkozások termelékenységének, az innováció és a kutatás, a transznacionalitás, az export és a régiók vállalkozásainak

fejlesztése, az ipari energiafogyasztás csökkentésének és a humán erőforrások versenyképességének előmozdítására. Támogatjuk a vállalkozásokat az új gyártástechnológiákba, a folyamatinnovációba és a digitalizációba történő beruházásaikban az Ipar 4.0 keretén belül.

Az EREFA kutatásba és innovációba történő jelentős társberuházásai ellenére Litvánia még mindig elmarad a termelékenység növekedése terén. Milyen intézkedéseket hoz a kormány a tendencia megfordítására?

A 2017-es évre vonatkozó elsődleges adatok alapján Litvánia egy ténylegesen ledolgozott órára jutó névleges teljesítménye a leggyorsabb ütemben (11%-ban) nőtt az uniós tagállamok körében. A Világbank Doing Business 2018 című jelentésében a 190 ország közül a 16. helyen vagyunk. A 2016–2017-es reform javította az üzleti feltételeket. A 2019-ben érvénybe lépő új adórendszer rendkívül kedvező lesz a gazdasági növekedés számára, és Litvániába vonzza a külföldi vállalatokat. 2021-re a munkaerő adóztatása Litvániában a balti államok leginkább

» Én ezt a Litvániát látom a jövőben – egy bátor országot, amelyben intelligens, művelt emberek gyorsan és magasan repülnek, és megosztják egymással tapasztalataikat. »

versenyképes rendszere lesz. A pénzügyi technológiák fejlesztése érdekében vonzó és rugalmas szabályozási környezetet hoztunk létre.

Az innovációs ciklus minden szakaszában ítélnék oda uniós beruházásokat. Ezenkívül uniós beruházások segítségével próbáljuk aktívabbá tenni a közszféra és a vállalkozások együttműködését.

Az európai strukturális és beruházási alapok innovatív megközelítése a megújuló alapok és egyéb pénzügyi konstrukciók használatát jelentette. Tudna példát adni a vegyes finanszírozásra Litvániában, vagyis a különböző alapok és finanszírozási formák használatára egy konkrét probléma kezelése érdekében?

Folyamatosan fejlesztjük pénzügyi eszközeinket. 224 millió EUR uniós támogatást különítettünk el a vállalkozások számára a finanszírozási eszközökhöz való hozzáférésük elősegítése érdekében, különösen a vállalati tőkébe történő beruházások esetében. A jobb szabályozási környezet létrehozására irányuló intézkedések között található a kormány által finanszírozott, külföldi befektetők számára elérhető támogatás, a kékkártya-rendszer, a Startup-vízum kezdeményezés, valamint a legutóbbi Munka Törvénykönyve, amely több rugalmasságot biztosít a vállalkozások és az alkalmazottak számára egyaránt. A lakásszektor nagyobb energiahatékonyság érdekében történő korszerűsítésére állami értékpapírokat

(zöldkötvényeket) bocsátottunk ki, és 500 millió EUR uniós támogatást osztottunk ki pénzügyi eszközökön keresztül.

Litvánia hibetelen módon közeledett az egy főre jutó GDP uniós átlagához, de ezzel egyidőben a litván régiók közötti egyenlőtlenségek változatlanok maradtak, vagy akár nőttek is az uniós csatlakozás előtti helyzethez képest. Mi a véleménye erről a jelenségről? Milyen intézkedéseket hoz a kormány a tendencia megfordítására?

Regionális szakosodási stratégiákat dolgozunk ki az erős és gyenge pontok alapján, hogy a régiókba vonzzuk a vállalkozásokat és az embereket. Az uniós beruházások hozzájárultak a jó minőségű infrastruktúra létrehozásához. Szeretnénk ösztönözni az önkormányzatokat arra, hogy a lehető leghatékonyabban használják ki ezeket az új munkahelyek létrehozása és az új beruházások bevonása érdekében. Azt tervezzük, hogy új pénzügyi ösztönzőrendszert vezetünk be az önkormányzatok számára, valamint új módszertant indítunk a beruházások tervezésére vonatkozóan.

Hogyan járulhat hozzá a litván közigazgatás a kohéziós politika hatóságok és kedvezményezettek érdekében történő egyszerűsítésének közös célkitűzéséhez?

Először is a szabályozás uniós szintű felülvizsgálatára van szükség. Nemzeti szinten felülvizsgáljuk, egyszerűsítjük és

optimalizáljuk a közigazgatási folyamatokat az intézmények és a kedvezményezettek számára. Rendkívül magasan fejlett informatikai megoldásokat használunk, amelyek csökkentik az adminisztratív terheket, és egyszerűsítik a projektek megvalósítását.

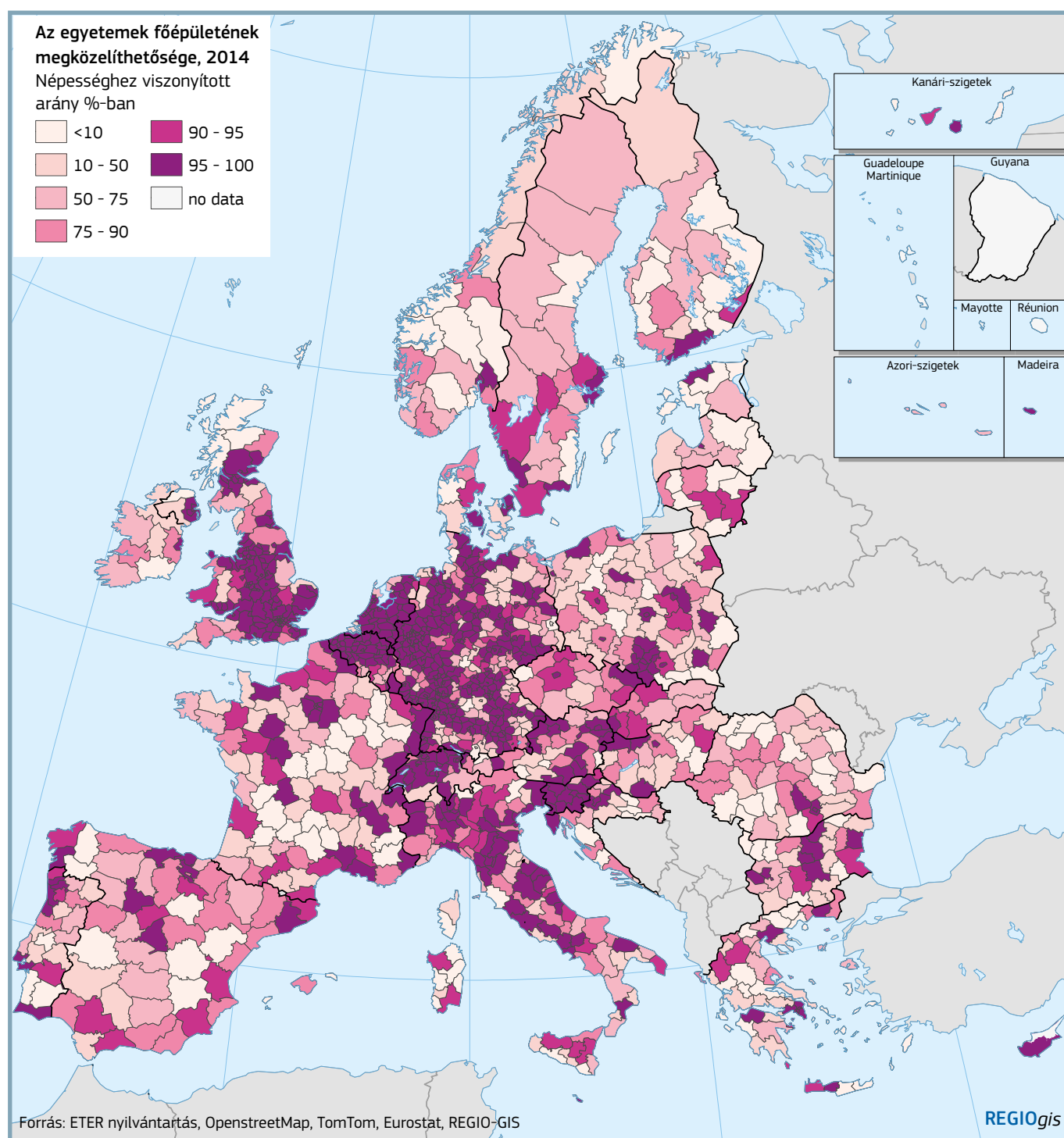
Az esb-alapok következő, 2021-2027-es finanszírozási időszakát tekintve hogyan látja a kohéziós politika prioritásainak és végrehajtási mechanizmusainak fejlődését Litvániában?

Folytatnunk kell a humán tőkébe – az oktatásba és a készségekbe, az innovációba és a kutatás-fejlesztésbe, a vállalkozások és a kutatási ágazat és egyéb területek közötti együttműködésbe – történő beruházásokat annak érdekében, hogy inkluzív növekedést érjünk el az országban, valamint hogy utolérjük az uniós átlagot. A megfelelő pénzügyi forrásokkal és az ország gazdasági realitását tükröző társfinanszírozási kötelezettséggel rendelkező kohéziós politika kulcsfontosságú ezen célok eléréséhez. Emellett szükség van a kohéziós politika eredményorientált-ságának, rugalmasságának, arányosságának és egyszerűsítésének további fokozására is. ■

Az egyetemek megközelíthetősége régióként és területenként eltér

A felsőoktatási intézmények kényelmes megközelíthetősége fontos érték lehet a regionális fejlődés és vonzerő szempontjából. Általánosságban elmondható, hogy Európa területén mindenhol találhatóak egyetemek. Ha a legfeljebb 45 perces autótút kritériumát vesszük figyelembe, az EU+EFTA (Európai Szabadkereskedelmi Társulás) lakosságának 82%-a közel él egy vagy több egyetem központjához.

A lakosság 14%-át képviselő NUTS-3 régióknak több mint 22%-ában azonban relatíve alacsony (a lakosságnak kevesebb mint a felét érinti) az egyetemekhez való hozzáférés.

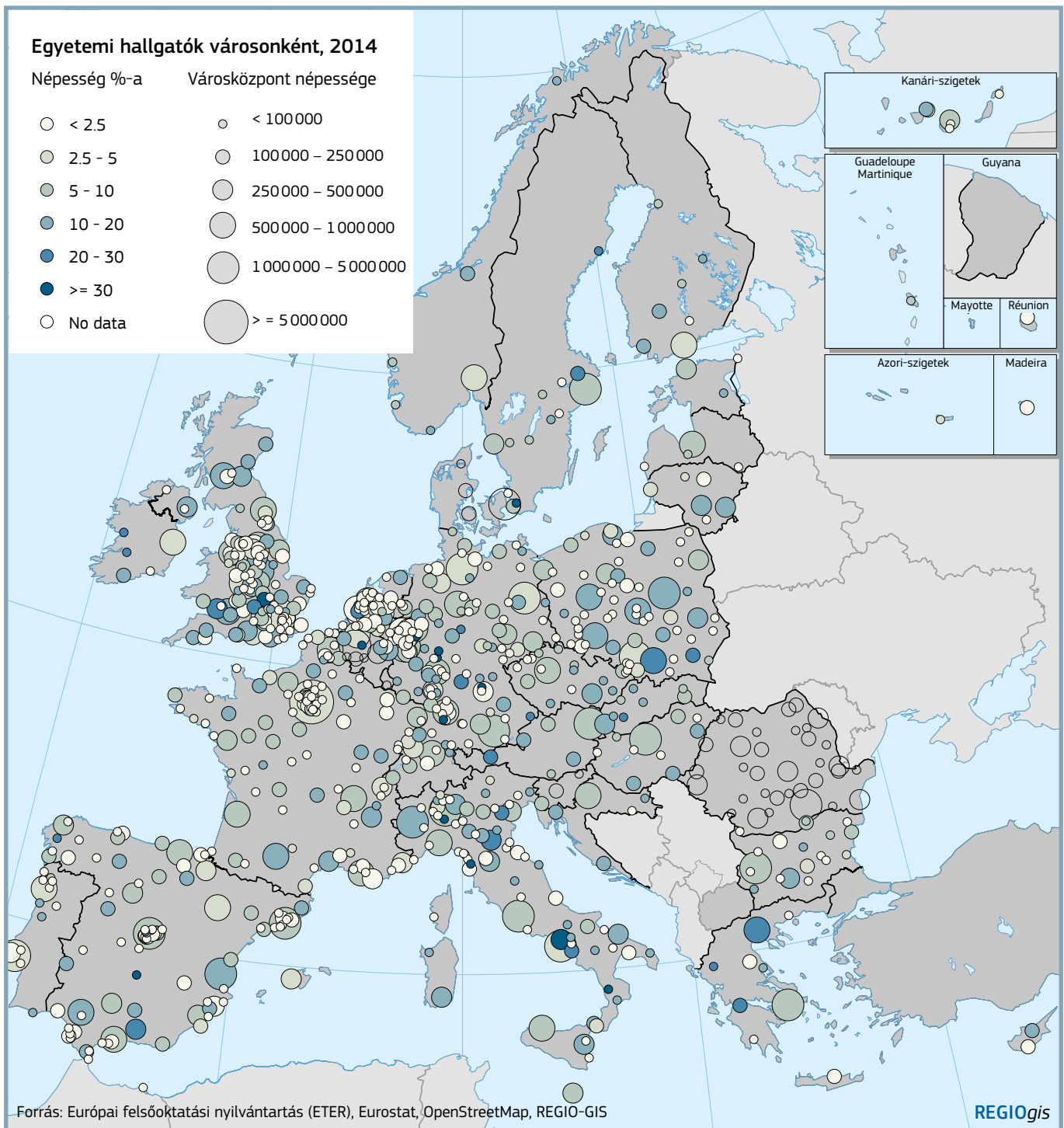
Egyetemi hallgatók városonként, 2014

Az egyetemek továbbá a városok által ellátott szociális és gazdasági funkciókban is fontos szerepet játszhatnak. Az adott városban egyetemre beiratkozott hallgatók a lakosságnak átlagosan több mint 6%-át is kitehetik. Különösen a közepes és nagyvárosokban (250 000 és 1 millió lakos között) nagyobb az arányuk. 38 városban az egyetemi hallgatóknak a város lakosságához viszonyított aránya meghaladja a 20%-ot. Számos ilyen város – mint például Bologna (IT), Oxford (UK), Krakkó (PL) és Leuven (BE) – több évszázada ad otthont az egyetemeknek.

Ez az elemzés az európai felsőoktatási nyilvántartásból (ETER) kinyert adatokat veti össze a lakosság 1 km²-es rácscellára vetített térbeli eloszlásával és a teljes úthálózatra vetített becsült vezetési idővel.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

ETER: <https://www.eter-project.com>

FOTÓKBAN ELMESÉLVE: RAJNA-VIDÉK-PFALZ

Az ERFA-nak köszönhetően a 2014-2020-as keretben a Rajna-vidék-Pfalz tartomány kutatási és fejlesztési finanszírozással, a kkv-knek nyújtott támogatással, valamint az éghajlatvédelem javítását célzó intézkedésekkel és határokon átnyúló projektekkel támogatja a helyi projekteket. Az ERFA a Rajna-vidék-Pfalz tartomány által a regionális gazdaságnak és azon belül az innovációhoz nyújtott támogatás fontos pillére, amely lehetővé teszi a vállalatok, települések, kutatási létesítmények és polgárok számára, hogy részesüljenek az uniós kohéziós politika kedvező hatásaiból.

04

01

05

02

06

03

07

01 A Dr. Boy cég egy olyan moduláris indexáló eszközt fejlesztett ki, amely lehetővé teszi a fröccsöntött alkatrészek és különféle üreges blokkok egyetemes gyártását.

02 Bitburg-Prüm Eifel-negyedében 14 túraútvonalat tábláztak ki, amely 220 kilométernyi sziklás tájon, sűrű erdőn és virágos réten vezet keresztül.

03 Az EWM vállalat az Ipar 4.0-val kompatibilis hatékony hegesztési megoldásokat fejlesztett ki, amelyek a munkahelyteremtésben és az eladások növelésében is segítik.

04 A Fischer egy olyan rendszert gyártott, amellyel csökkenthető az energia- és ivóvíz-fogyasztás, továbbá fűtőkörökben lehet felhasználni az elvezetett hőt, amivel évente 80 tonna CO₂ takarítható meg.

05 A Gründungsbüros közös finanszírozású irodákat hozott létre és szerelt fel Kaiserslautern, Koblenz, Landau, Mainz és Trier egyetemei számára.

06 Egy új sugárterápiás orvostechnológiai eszközzel, amelyet az iRT Systems GmbH fejlesztett ki, a sugárterápia során „valós időben” lehet ellenőrizni az előírt dózis eloszlását.

07 A Schreinerer Gerlach fejlesztette ki a CNC (számítógépes numerikus vezérlésű) megmunkáló központot, hogy javítsa a versenyképességet, és állandó munkahelyet hozzon létre.

08 Az SD Blechtechnologie a gyártóüzemébe és az energiahatékonyság növelésébe fektetett be, amellyel évente legalább 40 tonna CO₂-t takaríthat meg.

09 A Wanderwunder Moselsteig Weinbergspfad projekt keretében egy 365 kilométeres utat építettek ki a Mosel mentén Perlától Koblenzig, amely kulturális és vidéki helyszíneket köt össze.

10 A Robotixnél a határokon átnyúló együttműködés szinergiákat alakít ki a robottechnológiával kapcsolatos oktatás és kutatás terén, továbbá állandó kutatási klasztert hozott létre az ipari robotika számára.

11 Lotaringia, Saar-vidék, Luxemburg, Rajna-vidék-Pfalz és Belgium SESAM-partnerei lehetőségeket teremtenek a kulcskompetenciák határokon átnyúló munkaerőpiacon való megszerzésére.

12 A SeRaMCO-projekt az újrahasznosított sóder kémiai elemzését végzi erős, tartós és stabil beton előállításához.

09

10

11

12

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

ERFA Rajna-vidék-Pfalz: www.efre.rlp.de

Interreg: <https://mwvlw.rlp.de/de/themen/wirtschafts-und-innovationspolitik/interreg/>

ADATPONT:

A 2007–2013 közötti ERFA- és Kohéziós Alap-juttatások végrehajtásának vizsgálata

2018 nyarának végén a Bizottság közzétette az Európai Regionális Fejlesztési Alapból (ERFA) és a Kohéziós Alapból juttatott támogatások 2007-2013 közötti végrehajtására vonatkozó naprakész számadatokat.

Az Európai Unió által a 2007–2013-as programozási időszakban elszemdedett nehézségek ellenére az ERFA és a Kohéziós Alap pénzügyi végrehajtása 2018 nyarának végén 97,7%-on állt, miközben a lezárási folyamat elérte az utazósebességet.

A 2007–2013 közötti többéves pénzügyi keret kezdetén az ERFA-ból és a Kohéziós Alapból 270,9 milliárd EUR-t bocsátottak a tagállamok rendelkezésére az uniós régiók közötti egyenlőtlenségek csökkentését célzó projektek társfinanszírozására. Ez a fontos pénzügyi keretösszeg két célkitűzésre irányult: konvergencia, valamint regionális versenyképesség és foglalkoztatás. Majd egy harmadik, a tagállamok közötti, határokon átnyúló együttműködés fokozásával kapcsolatos célkitűzést is bevezettek.

Mennyi pénzt fizettek ki, és mennyi veszett kárba?

23,9 milliárd EUR előlegfizetésre került sor a költségvetési ciklus első három évében, biztosítandó, hogy a programok a rendelkezésre álló készpénz szűkössége miatti késedelem nélkül megkezdődhessenek. A 2007. január 1. és 2017. március 31. között (az új tagállam, Horvátország esetében 2018) a Bizottsághoz beérkezett kifizetési kérelmek után 231 milliárd EUR-t fizettek ki, amelyre 95%-os küszöbérték vonatkozott (Görögország kivételével), ami letiltotta a juttatás fennmaradó 5%-ának záráskor történő kezelését.

Ez a puffer az uniós adófizetők érdekeit védi, és biztosítja, hogy a tagállamoknak folyósított szabálytalan eszközöket teljes egészében visszanyerjék. E letiltott 5%-ból 6,1 milliárd

EUR-t fizettek ki 19 tagállamnak és határokon átnyúló együttműködésnek 2018 nyarának végéig, 14 tagállam+határokon átnyúló együttműködés esetében 2,6 milliárd EUR-nyi kötelezettségvállalást vontak vissza (azaz elveszett) olyan programokkal kapcsolatban, amelyek már lezárultak vagy zárás előtt tartottak.

Ez a veszteség annak volt köszönhető, hogy a tagállamok a végső kifizetési kérelemben nem igényelték meg a fennmaradó 5%-ot, illetve annak, hogy a Bizottság ellenőrei szabálytalanságokat állapítottak meg. Ahol az 5%-os puffer nem fedezte a kifizetett szabálytalan összegeket, nyár végén két, tagállamok közötti határokon átnyúló együttműködés tekintetében további 12,3 millió EUR visszafizettetésére került sor.

Az ERFA-ból és a Kohéziós Alapból nyújtott kifizetések végrehajtása ügylettípus szerinti bontásban

millió EUR	Kohéziós Alap	ERFA	Mindösszesen
Eredeti juttatás	70 075,0	200 822,2	270 897,2
Előfinanszírozás	7 478,9	16 413,4	23 892,3
Időközi kifizetések	58 730,0	172 221,9	230 951,9
Záró kifizetések	2 204,6	3 926,4	6 131,0
Visszavont kötelezett-ségvállalások (n+2/n+3)	209,7	809,0	1 018,6
Visszavont kötelezett-ségvállalások záráskor	790,1	1 786,7	2 576,9
Visszafizetések záráskor (2018.8.31.)	-	12,3	12,3
Továbbra is nyitott juttatás (2018.8.31.)	661,6	5 664,8	6 326,4

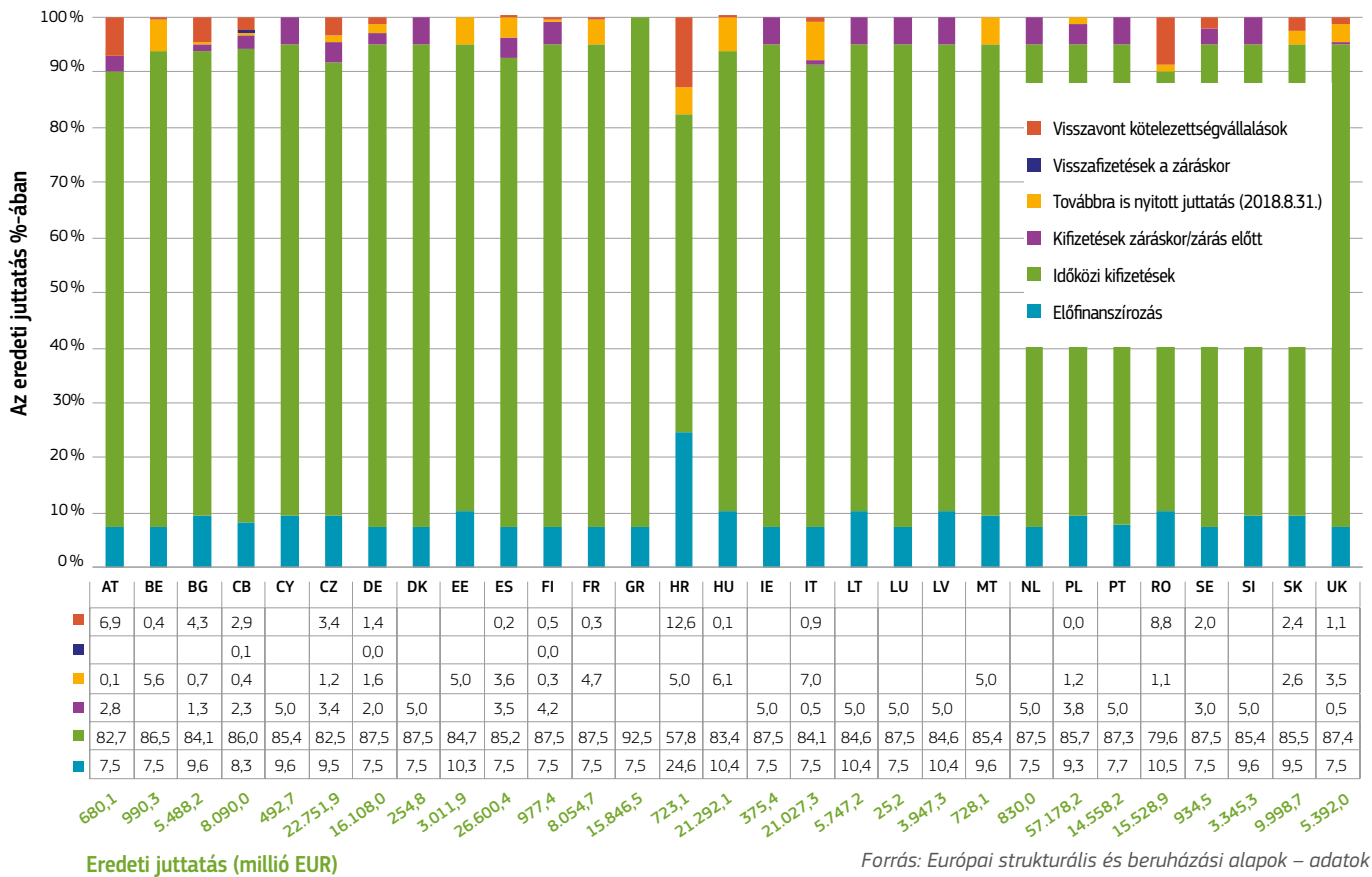
A beruházások várható mértékéből és a tényleges eredményekre helyezett hangsúlyból adódóan a Bizottság biztosította a pénzügyi fegyelmet, és az „n+2/n+3” kötelezettségvállalás-visszavonási szabály révén ösztönözte a költségvetés gyorsabb végrehajtását. E szabály értelmében az „n” éves kötelezettségvállalások felhasználásának határideje a második év december 31-e volt, kivéve azon tagállamokat, amelyek 2001-2003 közötti GDP-je az 25 EU-tagállam átlagának 85%-a alatt volt, az ő esetükben a határidő a harmadik év december 31.

A pénzügyi válság hatásának ellensúlyozásaként a Bizottság engedélyezte a 2007-es kötelezettségvállalásoknak az említett szabály alóli mentesítését, mivel az összeget hat részre osztotta, és a 2008-2013 közötti költségvetési kötelezettségvállalások mindegyikéhez hozzáadta a 2007-es költségvetési

kötelezettségvállalás egyhatodát. További rugalmasságot mutatott a pénzügyi válság által leginkább érintett tagállamok kifizetett kérelmei felett biztosított 10%-os kiegészítés, ami lehetővé tette a projekteknek a többéves pénzügyi időszakok közötti átvezetését és a programmódosításokat, hogy a szakpolitikai célok befolyásolása nélkül tudjanak alkalmazkodni az új kihívásokhoz. Ennek ellenére 12 tagállam és határon átnyúló együttműködés veszített el 1 milliárd EUR-t az n+2/n+3 kötelezettségvállalás-visszavonási szabály értelmében.

Az alábbiakban tagállamok és ügylettípusok szerinti bontásban olvasható egy áttekintés, amely az esb-alapok nyílt adatplatformján rendelkezésre álló teljes összegeket is tartalmazza: <http://europa.eu/!Pv48jv>.

Az ERFA-ból és a Kohéziós Alapból nyújtott kifizetések végrehajtása ügylettípus és tagállam szerinti bontásban

Van olyan téma, amelyről szívesen olvasna többet a jövőbeli Panorama ADATPONT rovatában?

Szeretné, ha egy konkrét pénzügyi adatkészletet tennénk közzé az esb-alapok nyílt hozzáférésű adatplatformján?

Amennyiben igen, írjon nekünk: REGIO-A3-BUDGET-TEAM@ec.europa.eu

A régiók közötti együttműködés... működik!

2018 elején az Interreg Europe úgy döntött, hogy megvizsgálja a régiók közötti együttműködési projektek eredményeként megszülető szakpolitikai változásokat és a projekt hatásait. Egy nemrég kiadott jelentés bőséges bizonyítékot szolgáltat az előnyökről.

A partnerekkel történő együttműködés jótékony hatású – és még jobb, ha a partnerek megosztják egymással a lehetséges megoldásokat és a bevált gyakorlatokat. Az Európa egyik részében tesztelt megoldások a változás motorjaivá válhatnak a régiók közötti együttműködési projektekben részt vevő többi régióban.

Az Interreg Europe a régiók közötti együttműködés páneurópai programja, amelynek társalapítója az Európai Regionális Fejlesztési Alap. Az Interreg Europe projektjeiben Európa közzogi és civil nonprofit szervezetei működnek együtt különböző regionális fejlesztési szakpolitikákon.

Együttműködésük „puha” jellegű. Megosztják tapasztalataikat és a bevált gyakorlatokat a projektpartnerekkel és a szakpolitika szempontjából jelentős érdekelt felekkel, együtt keresve a megoldásokat a regionális kihívásokra.

Az eredmények megvalósulásához szükséges időt figyelembe véve az adatok a program elődjéből, az INTERREG IVC programból származnak, amely 2008 és 2014 között régiók közötti együttműködési projektekben vett részt társfinanszírozóként.

A partnerek körében végzett felmérés és egy kiválasztott csoporttal készített interjúk igazolták, hogy a puha együttműködés valódi változást hozott. A jelentés húsz történeten keresztül mutatja be, hogy a projektek keretén belül megosztott ötletek változásokat és fejlesztéseket eredményezhetnek.

Az előnyös együttműködés példái

A **PROSESC** projekt egy üzleti inkubátorház támogatási központjának létrehozását tette lehetővé az egyesült királyságbeli Norfolk megyében, amelynek keretén belül segítettek az innovációval kapcsolatos elképzelések kifejlesztésében, németországi bevált gyakorlatokat adtak át az ellátási láncsal kapcsolatos innováció témájában, és elősegítették az inkubátorház megyei innovációs központtá válását.

A **FIN-EN** keretén belül Olaszország Lombardia régiójának pénzügyi intézménye egy sor új pénzügyi eszközt és IT-rendszert dolgozott ki az alkalmazás, a jelentéstétel és a nyomon követés vonatkozásában az Egyesült Királyságból átadott bevált gyakorlatoknak köszönhetően.

„*A Hybrid Parks projekt nélkül nem születtek volna ilyen kerttervek. Máltán általában nem terveznek zöldterületeket. A Hybrid Parks volt a szakértelem megszerzéséhez szükséges ösztönző.*”

Malcolm Borg, Heritage Enterprise, Hybrid Parks

A RÉGIÓK KÖZÖTTI EGYÜTTMŰKÖDÉS HATÁSA

A **MOG**-projekt keretén belül Magyarország Közép-Dunántúli Regionális Innovációs Ügynöksége egy mobilitási rendszert dolgozott ki, amely a vidéki területeken élő embereket, javakat és szolgáltatásokat köti össze a környező városokkal. A Németországból átadott bevált gyakorlat segítette a vidéki elnéptelenedés és a környezetszennyezés csökkentésében.

A **VITOUR LANDSCAPE** keretén belül olasz és osztrák bevált gyakorlatok segítettek a németországi Felső-Közép-Rajna-völgy Világörökségi Egyesületnek (Zweckverband Welterbe Oberes Mittelrheintal) olyan tevékenységek és kezdeményezések kidolgozásában, amelyek elősegítették a táji örökség védelmét és megőrzését. ■

” *A bevált gyakorlat volt a márka elindítója, egyfajta katalizátor, amely megmutatta, hogy ez lehetséges. Osztrákok magyarázták el szemtől szemben, hogy hogyan működhet. A csereprogram nélkül most nem tartanánk itt.* ”

Nico Melchior, Felső-közép-Rajna-völgy Világörökségi Egyesület, VITOUR LANDSCAPE

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

<https://www.interregeurope.eu/projectresults>

OSZTOZÁS A BEVÁLT GYAKORLATOKBAN ... ÉS A SIKERBEN

- › Romániában a klaszterek új támogatási rendszert használnak az irányítás javítása érdekében, amelyet franciaországi, osztrák és magyar partnerek által megosztott bevált gyakorlatok köré építettek fel (CLUSTERIX);
- › az ausztriai Linz városágban egy új közösségi munkahely jött létre a kulturális és a kreatív ágazatok számára, amelyet egy finnországi bevált gyakorlat ihletett (CREA.RE);
- › az Egyesült Királyságban lévő Oakenshaw egy szélmalom építését támogatta, így biztosítva a közösség számára az egyéb energiahatékonysági projektekhez szükséges bevételt – a projektet egy dán partner tapasztalatai alapján hajtották végre (REENERGY);
- › a svédországi Linköping egy olasz partnerrel közösen egy városi kertészkedési és szabadtéri tanulási megközelítést dolgozott ki a közösség társadalmi kohéziójának fellendítése érdekében (Hybrid Parks).

PROJEKTEK

AZ ECOWAVE MEGNYERTE A 2018-AS ENERGY GLOBE-DÍJAT GIBRALTÁR SZÁMÁRA

A BERUHÁZÁS
ÖSSZÉRTÉKE:
224 497 EUR

UNIÓS HOZZÁJÁRULÁS:
67 349 EUR

A Hullámenergia-erőmű projekt a Gibraltári-sziklán (amely egy brit tengerentúli terület), a tenger mellett található, villamos energiát termel és szállít a helyi hálózatba. A hullámenergia világszintű kereskedelmi hasznosításához való hozzájárulásán kívül a projekt számos helyi gazdasági ágazat számára teremtett munkalehetőségeket.

Az Energy Globe-díjat olyan projektek kapják, amelyek vagy védik a környezetünket és erőforrásainkat, vagy a megújuló energiára és a fenntartható bevált gyakorlatra összpontosítanak. Az Európai Regionális Fejlesztési Alapból kapott finanszírozással az ECOWAVE kísérleti projekt bebizonyította, hogy a hullámenergia hatékony és gazdaságos megoldást nyújt azoknak a településeknek, amelyek túl kicsik a napelemek és szélenergia-erőművek elhelyezéséhez.

Az ECOWAVE-üzemet a Gibraltári-sziklán található II. világháborús lőszerakadó mólón létesítették. Robusztus „karok” egyedileg kialakított úszódobokat csatlakoztatnak a kikötőgáthoz: ahogyan az úszódobok a hullámmozgásnak megfelelően emelkednek és süllyednek, biológiailag lebomló folyadékot továbbítanak a parton álló erőműbe, ahol azt folyadéknyomássá alakítják. Ez egy generátort forgat meg, amely tiszta villamos energiát termel és szállít a gibraltári hálózatba.

Kereskedelmi kapcsolatok

A projekt keretében elsőként sikerült a kísérleti hullámenergia-üzemet csatlakoztatni a gibraltári hálózathoz anélkül, hogy az ellátásban ingadozás vagy kár keletkezett volna. A hullámenergia-iparban a kereskedelmi hasznosítás útjában álló számos akadály leküzdését követően az ECOWAVE az innovatív technológiát és part menti elhelyezkedését jó célra fordítja, hogy a hullámenergia területén megvalósult korábbi próbálkozásoknál sokkal kevesebért fejlesszen egy megújuló energiával működő erőművet.

A kísérleti projekt a tengeri szélsőséges időjárási körülmények hatásait is csökkentette, mivel az erőmű nagy részét a szárazföldre építették, ahol könnyebben megközelíthető és karbantartható. A rendszer az úszódobokból származó valós idejű adatokra is képes reagálni – és amikor a hullámok túl magasak ahhoz, hogy azt a rendszer kezelni tudja, az úszódobok automatikusan a vízszint fölé emelkednek, majd a vihar elvonultával újratekintik a működést.

Zöld energia

Jelentős energiát fektettek annak biztosításába, hogy az ECOWAVE megfeleljen a régió környezetvédelmi és idegenforgalmi követelményeinek. Az erőmű egy használaton kívüli mólón található, így nem jelent a hajók számára navigációs kockázatot, kevésbé látható a partvonalról és a strandokról, továbbá zajszennyezés sincs.

A rendszer nem zavarja a helyi tengeri élővilágot, mivel a felszínen úszik, és csak a mólóhoz csatlakozik (amely ember alkotta szerkezet), a tengerfenékhez nem. Ráadásul az üzemen használt biológiai lebomló hidraulikus folyadék is szennyezésmentes.

Gibraltár idegenforgalmának és kereskedelmének szintén kedvez a korábban lezárt móló újrahásznosítása, amely a látogatók előtt is nyitva áll.

Az Eco Wave Power cég már 13 új szabadalmat jegyeztetett be, és meghaladta a hálózati kihasználási óraszám világrekordját, így most egy 5 megawattos szárazföldi hullámenergia-erőművet tervez, amely a brit tengerentúli terület villamosenergia-ellátásának 15%-át képes biztosítani. ■

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

<http://www.ecowavepower.com/>

PROJEKTEK

HAMBURG MEGÚJULÓ „ENERGIADOMBJA” TÁGÍTJA A HORIZONTOT

**A BERUHÁZÁS
ÖSSZÉRTÉKE:
9 140 000 EUR**

**UNIÓS HOZZÁJÁRULÁS:
4 435 703 EUR**

Hamburg egyik korábbi hulladéklerakója új látványossággá alakult át. A Georgswerderi Energiadomb a német város lakói és látogatói számára megújuló energiát, információs központot és zöldterületet is biztosít.

A hamburgi nemzetközi építészeti kiállítás számos projektek dolgozott ki és hajtott végre a belvárosi területek fenntartható, környezetbarát és szociálisan kiegyensúlyozott fejlesztéséért. Ezek közé tartozott egy olyan pályázat, amely Georgswerder kerület egy korábbi, az Elba-folyón, Európa legnagyobb folyami szigetén található hulladéklerakójának újrahasznosítására irányult. A projektet 2013-ban fejezték be a nyertes pályázat felhasználásával.

Toxikus dombból a megújuló energia szimbóluma

A georgswerderi hulladéklerakóban évtizedeken át háztartási és mérgező ipari hulladékot raktak le. Az 1970-es évek végére a hulladéklerakó működését beszüntették, majd megállapították, hogy a felszín alatti vizekbe dioxin szivárgott. A 40 méter magas dombot és az altalajt vízálló műanyag membránnal kellett biztosítani. A helyszín biztosítását és a felszín alatti víz védelmét szolgáló műszaki munka több éven át tartott.

A lerakót ez után talajjal fedték be, és mostanra már rétekekkel és cserjékkel borított zöld dombbá változott. Kihaszználva a kiváló szélviszonyokat az első szélturbinákat az 1990-es években emelték a dombon. Ma a nagy teljesítményű szélturbina és a napelempanelék több ezer háztartást látnak el villamos energiával.

Az Energiadomb 2013 óta áll nyitva a nagyközönség számára. Ha valaki többet szeretne megtudni, meglátogathatja az információs központot, ahol interaktív, multimédiás kijelzőkön ismerheti meg a lerakó történetét és annak átalakítási módját.

A látogatók a korszerű hulladékgazdálkodási, újrafeldolgozási módszerekről is tanulhatnak – különösen mivel az épület lehetővé teszi, hogy közelről is megnézzék a talajvíz kezelését és a megújuló energia termelését szolgáló műszaki berendezéseket és felszereléseket. A központ energiahatékony.

Az Energiadomb a Georgswerder kerület egy újabb zöldterülete. Az emberek felmászatnak a dombra, és körbesétálhatnak a tetején található íves sétányon, hogy élvezzék a friss levegőt, továbbá innen lenyűgöző kilátás nyílik a kikötőre és a belvárosra. A sétány különböző tevékenységhez biztosít modern helyszínt.

A „Horizont Sétány” a dombon körbefutó fehér gyűrű, amely már messziről is látható, így Hamburg egyik nevezetességévé vált. Este LED-ekkel világítják ki. A hurok újrahasznosítható anyagokból épült, míg végtelen alakja az újrahasznosítás és a körforgásos gazdaság fontosságát szimbolizálja. ■

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

<https://www.facebook.com/energieberggeorgswerder/>

PROJEKTEK

ÉLVONALBELI LÉZER-, MAGFIZIKA-LÉTESÍTMÉNY NYÍLIK ROMÁNIÁBAN

**A BERUHÁZÁS
ÖSSZÉRTÉKE:
310 946 691 EUR**

**UNIÓS HOZZÁJÁRULÁS:
255 933 558 EUR**

A fotonukleáris fizikai kutatásokra és annak lézertechnológiával történő alkalmazására szolgáló élvonalbeli kutatási létesítmény a romániai Măgurele városban 2019-ben kezd meg működését.

Az Extreme Light Infrastructure-Nuclear Physics (ELI-NP) projekt hozta létre, és egy olyan nagyobb európai vállalkozás része, amely Magyarországon (ELI Attosecond Light Pulse Source) és a Cseh Köztársaságban (ELI-Beamlines) található létesítményeket is magában foglal.

A létesítmény nagy teljesítményű lézeres rendszerének két ágához tartozó berendezéseket már beépítették, és megkezdődött három lézersugár tesztelése, amelyek potenciális teljesítménye 100 terawatt, 1 petawatt és 10 petawatt. Egy lézersugár-szállítási rendszer építése is zajlik.

Kereskedelmi kapcsolatok

A létesítmény néhány laboratóriuma, például az optikai és a kísérleti céltárgy-előállítást szolgáló laboratórium már üzemképes. A céltárgy-laborban sokféle berendezés található a mikro- és nanoméretű struktúrák előállítása céljából – többek között a nanostruktúrák gyártását szolgáló rendszer szilárd céltárgyakon, amelynek célja a lézerimpulzusok fokozott elnyelődése –, a fejlesztés pedig megállás nélkül zajlik.

A laboratórium kutatói már megkezdtek a céltárgyak előkészítését a nagy teljesítményű lézerekkel végzett első kísérletekhez. A laboratórium mester- és doktori szintű oktatási programokban is részt vesz a mikro- és nanotechnológiák terén.

A létesítmény gamma-sugár-rendszerének telepítése és a gamma-sugárral végzett kísérletekhez szükséges eszközök építése szintén zajlik, az eszközök egy része már használatra kész. E területen az egyik fő prioritás az alacsony és magas energiájú gamma-sugarakkal végzett kísérletek elindítása. Az ELI-NP kutatói ezen egy nemzetközi tudományos bizottsággal dolgoznak együtt, és sikeres előkészítő kísérletet hajtottak végre az Amerikai Egyesült Államokban található Duke Egyetemen. A megkezdett tanulmányok az ELI-NP keretében folytatódnak tovább.

A nukleáris rezonancia fluoreszcencia (NRF) – amelynek során az atommag gamma-sugarakat vesz fel és bocsát ki – területén végzett kísérletek a létesítmény különleges kutatási résterületét képezik. A berendezések képesek hatékonyan kimutatni a gamma-sugarakat erős sugárzás jelenlétében, és az NRF-technikát a precíziós 3D-radiográfiához és tomográfiához fogják felhasználni, ami lehetővé teszi a tárgyak belső formájának vagy keresztmetszetének megtekintését. Ez a különféle anyagok roncsolásmentes vizsgálatára jelenthet vonzó technikai megoldást.

Jelenleg fejlesztés alatt áll egy, szilíciumszalag-tömb néven ismert eszköz, amely az olyan csillagászati események szempontjából releváns reakciókat méri, mint az ősrobbanás vagy a szupernóva-robbanások.

26 országból több mint 150 kutató dolgozik jelenleg az ELI-NP-nél, és nemzetközi toborzás is folyik, amelynek célja, hogy 2020-ra elérjék a 300 fős állományt. A nyílt hozzáférési rendszer az új létesítményt az ELI egyéb pilléreiből érkezők, valamint a külső tudományos felhasználók számára is megnyitja. ■

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

<http://www.eli-np.ro/>

ESEMÉNYNAPTÁR

OKTÓBER 18-19.

Szófia (BG)

Az EUSDR 7. éves fóruma

OKTÓBER 19.

Brüsszel (BE)

A 2020 utáni kohéziós politika és átállás a fenntarthatóságra

NOVEMBER 20-21.

Innsbruck (AT)

Az EUSALP 2. éves fóruma

JOGI KÖZLEMÉNY

Az alábbi információk esetleges felhasználásáért sem az Európai Bizottság, sem pedig a Bizottság nevében eljáró más személy nem tehető felelőssé.

Luxemburg: Az Európai Unió Kiadóhivatala, 2018.

PDF: ISSN 1725-8219

A forrás feltüntetése esetén a további felhasználás megengedett.

Az Európai Bizottság dokumentumainak további felhasználását a Bizottság 2011/833/EU határozata (HL L 330., 2011.12.14., 39. o.) szabályozza.

Az európai uniós szerzői jog hatálya alá nem tartozó fényképek bármiféle felhasználásához vagy sokszorosításához az engedélyt közvetlenül a szerzői jog tulajdonosától kell kérni.

A magazin angol, francia, német, bolgár, görög, spanyol, olasz, lengyel és román nyelven jelenik meg nyomtatásban, újrahasznosított papíron. A kiadvány online változata 22 nyelven áll rendelkezésre az alábbi weboldalon: http://ec.europa.eu/regional_policy/hu/information/publications/panorama-magazine/

A kiadvány jelen számának végleges tartalma 2018 szeptemberében készült el.

© Európai Unió, 2018

Printed in Belgium

FÉNYKÉPEK (OLDAL SZERINT JELÖLVE):

Fedőlap: Vilnius (Litvánia) légi felvételen © Thinkstock/prosirn
 3. oldal: © Európai Unió
 4. oldal: © iStock /vencavolrab
 6. oldal: © iStock/ronstik
 7. oldal: Martin Eichtinger © Philipp Monihart
 8. oldal: © Bukarest önkormányzata, Románia
 9. oldal: © EuropaBüro der Bayerischen Kommunen
 10., 11. oldal: © Világbank
 12-15. oldal: © Európai Unió
 16. oldal: Kórház Kaliszban (Lengyelország) © Andrzej Kurzynski;
 Az online kvízzjáték nyertese © Európai Unió
 17. oldal: Port de Vilanova i la Geltrú, Spanyolország © Sophie Pedroso; Kohó Belvalban (Luxemburg) © Alex Kaousche;
 Csillagjárás a szártított szennyvíziszapot tároló silók mögött, Portugália © Eduardo Ventura

18. oldal: © iStock /GilesMetcalf
 19. oldal: © Maria Ward Brennan
 21. oldal: © Stefania Manca; © Håkon Jentoft; © Valentina Schippers-Opejko
 22. oldal: © Eurocities
 24. oldal: © Thinkstock/shirophoto
 25. oldal: © Európai Unió
 26. oldal: Medellín © Thinkstock/tinjacá; Udaipur © Thinkstock/Babul Bhatt; Csengcsu © Thinkstock /tenglong guo; Montreal © Thinkstock/ rabbot75_ist
 27. oldal: © Mannheim város
 28. oldal: © iStock/Krvinis
 31. oldal: © Smart Park Visaginas; © Jura
 32. oldal: © Élettudományok Központja
 33. oldal: © Klaipeđa önkormányzata

34. oldal: © Pénzügyminisztérium, Litvánia
 38. oldal: 1 © Dr.Boy; 2 © Bitburg-Prum Eifel-nyegyede;
 3 © EWM; 4 © Fischer; 5 © Grundungsburros;
 6 © iRT Systems GmbH; 7 © Schreinerer Gerlach;
 8 © SD Blechtechnologie; 9 © Moselsteig Weinbergspfad;
 10 © Robotix; 11 © SESAM; 12 © SeRamCo
 44. oldal: © Eco Wave Power Ltd.
 45. oldal: Energieberg © Stadtreinigung Hamburg
 46. oldal: © ELI-NP

MARADJON KAPCSOLATBAN

ec.europa.eu/regional_policy
cohesiondata.ec.europa.eu

[@EUinmyRegion](https://twitter.com/EUinmyRegion)

[EUinmyRegion](https://www.facebook.com/EUinmyRegion)

[flickr.com/euregional](https://www.flickr.com/euregional)

[EUinmyRegion](https://www.youtube.com/EUinmyRegion)

[euinmyregion](https://www.instagram.com/euinmyregion)

[ec.europa.eu/commission/2014-2019/
cretu_en](http://ec.europa.eu/commission/2014-2019/cretu_en)
[@CorinaCretuEU](https://twitter.com/CorinaCretuEU)

Kiadóhivatal

Európai Bizottság
Regionális és Várospolitikai Főigazgatóság
Kommunikáció – Agnès Monfret
Avenue de Beaulieu/Beaulieulaan 1 – B-1160 Bruxelles/Brussel
E-mail: regio-panorama@ec.europa.eu